

Klíče od zlatého mesta

Zborník ocenených literárno-výtvarných prác

2017/2018

AKO VZNIKLI KLÚČE OD ZLATÉHO MESTA

Výtvarné a literárne umenie nás všetkých obklopuje, robí náš život príjemnejším. Aj žiaci našej školy radi maľujú, kreslia, či inak výtvarne alebo literárne ožívujú dianie okolo nich.

Každoročne sa zapájame do mnohých výtvarných i literárnych súťaží a dosahujeme v nich veľmi dobré výsledky. Preto sme sa rozhodli aj v našej škole zorganizovať najskôr výtvarnú súťaž, ktorú sme tento rok rozšírili aj o literárnu časť. Môžeme tak porovnávať výtvarné a literárne práce žiakov našej školy s prácami žiakov iných škôl.

*Takto teda vznikol aj 3. ročník literárno-výtvarnej súťaže v rámci celého Slovenska **KLÚČE od zlatého mesta**. Názov „KLÚČE“ preto, lebo v erbe nášho mesta sú dva svätopeterské klúče a názov „ZLATÉ MESTO“ je odvodený od názvu nášho mesta Zlaté Moravce.*

Cieľom výtvarnej časti súťaže je vzbudiť u žiakov základných škôl výtvarnú tvorivosť, podnecovať fantáziu a estetické cítenie. Vytvoriť priestor na prezentáciu vlastnej tvorby, rozvíjať talent a získavať nové poznatky vo výtvarnej oblasti.

Literárna časť súťaže si kladie za cieľ vytvárať možnosti rozvoja literárnej tvorivosti žiakov v podobe básní, rozprávok, poviedok, povestí a iných prozaických či dramatických útvarov so zameraním na výrazovú bohatosť slovenského jazyka a budovanie kladného vzťahu k rodnému mestu či dedine. Súťaž vytvára priestor na prezentáciu vlastnej tvorby, rozvíja talent a napomáha získavať nové poznatky v literárnej oblasti.

Základné informácie

Organizátori: ZŠ, Pribinova 1, Zlaté Moravce, Mesto Zlaté Moravce, Mestské kultúrne stredisko kultúry a športu v Zlatých Moravciach

Téma: 4 ročné obdobia

Počet zúčastnených škôl (výtvarná časť):

1. kategória – 71 škôl s 263 prácami
2. kategória - 94 škôl s 271 prácami
3. kategória – 102 škôl s 285 prácami

Zasadnutie poroty 9.4.2018

Porota: akad. soch Štefan Partl (predseda) , Mgr. art. Zuzana Mičkeová,
Mgr. Marta Košútová, Mgr. Daniela Boldišová, PaedDr. Lucia Nízlová
Tomajková

Počet literárnych prác:

1. kategória: (poézia) – 24 prác; (próza) – 31 prác
2. kategória: (poézia) – 15 prác; (próza) - 13 prác
3. kategória: (poézia) – 19 prác; (próza) – 25 prác

Zasadnutie poroty: 9.4.2018

Porota: doc. PhDr. Jozef Brunclík, PhD. (predseda), Mgr. Lenka Dibalová, Mgr. Marianna Hajková, Dagmar Gígelová

Realizácia výstavy: 16.4. – 20.4. 2018 v priestoroch Mestského kultúrneho strediska kultúry a športu v Zlatých Moravciach

Slávnostné vyhodnotenie: 19.4.2018 o 10.00 h v obradnej sieni MSKŠ

Stakčín

Nie je krajšie miesto na svete...

Isto o ňom ani neviete.

Dedinka to malá, Stakčín,
vstupná brána do Polonín.

Na jar, keď tu lúky zakvitnú,
keď bociany na svet mladé privedú,
len tak občas ležím na tráve,
pozorujem obláčiky belavé.

Keď slniečko sa v rieke ligoce,
keď na strome vtáčik šteboce
a včielka lieta sem a tam,
ja v chládku po lese sa prechádzam.

A prídu dažde, blato, chlad
a každý v teplúčku je rád.
Ja obdivujem stromy farebné,
čo v parku hrajú krásou jesene.

A potom všetko zmizne pod snehom –
ihrisko, park, aj babkin dom.
Ja vtedy sane vytiahnem
a na kopec za dom vybehnem.

Mám rada Stakčín v každom šate –
v zime, na jar, v jeseni či v lete.
Pre Stakčín moje srdce bije,
pretože len tu sa mi dobre žije.

Emma Holotová – 2.miesto, I. kategória, poézia

ZŠ s MŠ, SNP 412, 067 61 Stakčín

Rozprávka o ročných obdobiach

Kde bolo, tam bolo, tak sa zvyknú začínať rozprávky, bola jedna malebná dedinka pod horami menom Stankovce. A rozprávka to bude preto, lebo sa v nej žije rozprávkovo! Ako inak by sa malo žiť mne, princeznej Saške, jedinej dcére svojich rodičov, v prenádhernom kraji ešte vždy miestami panenskej prírody.

Naše kráľovstvo je rozlohou jedným z najmenších miest na východe Slovenska, preto sa môže pýšiť pokojnou atmosférou v krásnom prostredí, kde každé ročné obdobie má svoje čaro.

Predovšetkým milujem leto! Konečne môžem zberať úrodu, ktorú jar načrtla svojimi púčikmi. Chodievam trhať lesné jahody, lesné černice a brusnice, ktoré chutia úplne inak ako zo záhrady. Nevravím, že si na jahodách, čučoriedkach, malinách, marhuliach či broskyniach z nášho kráľovského dvora nepochutnám, ale vôňa a krása lesa ma navyše vábi nádhernými scenériami. Spájam tak chutné mňamky s prechádzkami po okolí a teším sa z pohľadov, ktoré sa mi núkajú – pokosené pasienky s ovcami, lúky plné kvetov, les poskytujúci príjemný chládok. Keďže naše panstvo sa rozprestiera hneď pod ním, môžem byť v tejto nedotknutej prírode aj každý deň. Veľmi rada sa kúpem v našom potôčiku, veď to k letu neodmysliteľne patrí. Dokážem si doňho máčať nôžky aj vtedy, ak sa už chýli k jeseni. A keď je už príliš chladná, zvyknem chodievať so svojim kráľovským otcom do hory na huby. Pocit hľadania a nájdenia mojich obľúbených dubákov patrí k jednému z najkrajších, ktorý sa spája s jesenným lesom. Samozrejme, nesmiem zabudnúť na nespočetnosť farieb, ktoré sú s týmto ročným obdobím späté a vôňou lístia, ktoré prikrýva chutné hríby. S mojím bratom, budúcim kráľom Jurajom, chodievame zbierať gaštany do parku, pričom cestou tam hľadáme konáriky, z ktorých si stále niečo zaujímavé postavíme. Zvykneme sa hojdať aj na starej vrbe,

ktorá nám vždy poskytne dobrú skrýšu. Pri vrbe je most, na ktorom sa rada hrám. Teraz je však zima a voda pod ním je zamrznutá. Ja sa, samozrejme, nestážujem, lebo sa tam môžem kĺzať. Naši kráľovskí rodičia nám zvyknú spraviť klzisko aj na dvore, ale v parku som aj tak radšej, teda sme, chodievam ta totiž aj s bratom Jurajom. Tejto zimy je toľko snehu, že namiesto snehuliakov sme postavili obrovské iglu ako na severnom póle. Snehuliaci k nemu ako strážcovia pribudli až na ďalší deň. Vonku husto snežilo a ja s Jurajom sme sa cez okienko nášho igludomčeka pozerali na túto bielu nádheru. Obaja sme vedeli, že guľovačka našich kráľovských rodičov neminie. My sa ich zasa za odmenu pokúšame povozit' na sánkach, aj keď to vždy dopadne opačne.

Je už však neskorý apríl a zima nechce skončiť. Bola taká chladná, že jar ochorela a chrípka ju trápi už niekoľko týždňov. Ak zima do niekoľkých dní neustúpi, môže sa stať, že tento rok jar nebude. A ak nebude jar, nebudú ani púčiky stromov, kvety jahôd, malín či černíc, a ak nebudú tie, nedočkáme sa v lete ani samotných plodov a úrody. Čo teda spraviť? Dlhú som premýšľala, ako jari pomôcť, pritom riešenie voňavo ležalo v našej kráľovskej kuchyni – liečivé bylinky!!! Tie majú zázračné schopnosti, veď ich vytvorila samotná jar! Vybrala som tú najvhodnejšiu kombináciu týchto úžasných rastlín – harmanček, šalviu, materinu dúšku, lipu a medovku a v podobe horúceho čaju s medom odniesla vypit' ubolenej jari. Všetko bolo teda také jednoduché – jar sa vylicila sama!

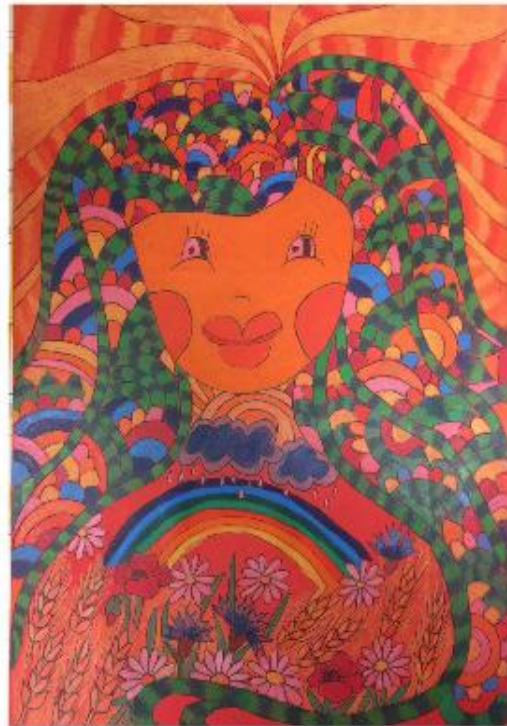
Konečne mohlo nastúpiť obdobie, v ktorom všetko pučí, zreje, kvitne, rodí sa, obdobie, ktoré ožíva vtáčím spevom, zurkotom potôčika, teplom slnečných lúčov a začína sa nový život – život v našom kráľovstve, ktoré každé ročné obdobie mení na jedinečné, neopakovateľné.... A naše!

Alexandra Bieleková – 1.miesto, I. kategória – próza

Cirkevná spojená škola, Kollárova 17, Sečovce

CENA PRIMÁTORA MESTA

Kvitnúca jar, Žiarivé leto, Pestrofarebná jeseň, Ligotavá zima

Chiara Botošová, Tímea Botošová, Tibor Botoš, Viktória Rézművešová
II.kategória

ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, Šíd 241

Vianoce

Vonku padajú z bielej sýpky,

neobyčajné jemné čipky.

Mamka roztláka orechy,

rožteky kladie na plechy.

Je ustrojená ako v lete,

vianočku v rukách krásne pletie.

Babka každému rozpráva:

„Kapustnica je voňavá!“

Otec mrazivým rezkým vzduchom,

kapríka nesie pod pazuchou.

Dedko v kožúšku teplom, mäkkom,

náhli sa domov so stromčekom.

Budú Vianoce!

O chvíľočku.

Radujem sa a chytám vločku.

Opatrne! Je krehká. Sypká.

Je to vianočná biela čipka.

Lea Kofirová – 3.miesto, I. kategória – poézia

ZŠ s MŠ, SNP 412, Stakčín

Leto pri Koscelku

Zoja Janová - 1. miesto, I. kategória

ZŠ, Hlavná 346, Nižná Myšľa

JALOVÁ OČAMI DRUHÁČKY

Volám sa Nella, mám sedem rokov a chodím do 2.B triedy v Stakčine. Pred 2 rokmi sa mi zmenil život. A to poriadne. Mestské dieťa sa z jedného dňa na druhý presťahovalo do Jalovej. Kebyže do Košíc, ale do Ja - lo -vej? Viete si to predstaviť? Určite nie. Ako mi to mohli naši urobiť? Líšky tam dávajú dobrú noc a kino, či pizzériu tak skoro Jalová neuvidí. Bolo však rozhodnuté. Sťahujeme sa. Svoju najlepšiu kamarátku Betku som nechala v Snine a nastúpila som do 1.B triedy v Stakčine.

Po dvoch rokoch života v tejto dedinke na konci sveta musím povedať, že ju mám rada so všetkým, čo k nej patrí. Ráno ma budí spev vtákov a nie hluk z ulice. Srnky sa chodia pásť k nám domov do záhrady. Vzduch nám môžu závidieť aj v Tatrách. A o okolitej prírode už ani nehovorím. Všade samé lesy. Lesy plné húb, malín, kvetov. Na kopci stojí stará drevená cerkva, ktorú chodia obzerat' turisti z rôznych kútov sveta.

S kamarátmi sa často hráme pri potoku alebo na lúke. Dievčatá vijú vence a chlapci zavše vymyslia nejakú lotrovinu. Vozíme sa hore-dole na bicykloch a keďže tu nejazdí veľa áut, je tento druh športu v obci celkom bezpečný. A ak vás pritom naháňa susedov pes, či rozzúrená krava, tak je to celkom slušný adrenalín. Ten je aj počas zimy, keď si musíme lopatami odhrňať sneh, staviame snehuliakov a guľujeme sa.

Mám novú záľubu – prácu v záhrade. Naučila som sa kopať, sadiť, trhať burinu a trávim pri tom viac času, ako vysedávaním pri televízore či počítači. Takže je to prospešné pre moje zdravie.

Som spokojná a ďakujem za pekné detstvo, o akom mnohí v meste len snívajú.

**Nella Lešková, 2.miesto – I. kategória
ZŠ s MŠ, SNP 412, Stakčín**

Môj rok v obci Krasňany

Na jar u nás každý rok
kvitne plno snežienok.
Pod Kriváňom, žit' je krása,
každá včielka zobúdzsa sa.

A po jari príde leto,
v Krasňanoch zas ožije to.
Pri Varínke kúpeme sa,
jašíme a bláznime sa.

Po lete v jeseni,
lesy hýria farbami.
Vtedy príde zábava,
púšťame si šarkana.

Jeseň končí, je tu zima,
snežík vonku poteší sa.
Zábava zas nastane,
pod'me všetci na sane.
Postavíme snehuliaka
a už d'alší rôčik čaká.

**Aneta Berešíková, - čestné uznanie, I. kategória - poézia
ZŠ s MŠ, Krasňany 19**

**CENA RIADITELKY ŠKOLY
Jarná prechádzka**

Nikola Fedorová, II. kategória; ZŠ, Lesnícka 1, Prešov

Dedina, v ktorej sa cítim dobre

Bývam v Snine. Je to mesto na východe Slovenska, ale ja nebudem písať o Snine. 8 kilometrov východnejšie je dedinka, ktorá sa volá Stakčín. Pochádza z nej môj ocko a celá moja rodina. Aj babka. Dedko nedávno zomrel. Som z toho smutná, ale ocko vraví, že dedko stále bude žiť v našich srdiečkach. Budem mu asi veriť. Chodím tam aj do školy. Som štvrtáčka. Vozí ma každé ráno moja teta, ktorá je tam učiteľkou a tiež býva v Snine. Takže Stakčín je tak trochu aj mojím domovom, pretože tam trávim veľa času. Najradšej by som tam bola stále.

Asi by som mala napísať, že Stakčín je vstupnou bránou do Polonín, blízko je vodná nádrž Starina, krásna príroda a podobne. Ale nie. Nie preto mám Stakčín rada. Mám tu babku, svoje kamarátky, ale aj činnosti, ktoré rada robím.

Na jar, len čo začne byť teplo, pomáham babke v záhrade. Vysádzame kvety, zeleninu, okopávame rastlinky a mám aj vlastnú hriadku. Potom len tak sedíme na veľkej hojdačke, hojdáme sa a rozprávame. Babka mi rozpráva rôzne príbehy z jej detstva. Je to zaujímavé rozprávanie.

V lete, len čo začnú prázdniny, nastahujem sa k babke na pár týždňov. Babka býva hneď pri školskom ihrisku, na ktorom trávime s kamarátkami skoro celý deň. Alebo idem na návštevu k sesterniciam. Alebo ony navštívia mňa. Vtedy dokážeme urobiť parádny neporiadok. Babka však nekričí. Vie, že do večera neporiadok zmizne. Mám rada aj koniec leta. Dedko ma brával do lesa na hríby. Posadil ma na motorku a v lese sme trávili aj niekoľko hodín. Príroda je tu krásna.

Aj jeseň patrila dedkovi. Dedko mal traktor. Vyorával ním zemiaky. Vždy sme sa stretli celá rodina, asi 15 ľudí, na zemiakovej brigáde. Veľa práce, ale aj veľa smiechu. Ja som stále sedela vedľa dedka, bola som jeho pomocníčka. Vraj najlepšia. Potom sme oberali hrozno, jablká, hrušky... Dedko mi bude chýbať.

Zima je tu tiež nádherná. Môžem sa tu sánkovať, ved' kopce sú hneď za záhradou, šmýkať, korčuľovať. Trávim tu aj Vianoce a zimné prázdniny.

Trávim tu každú voľnú chvíľu. A odteraz budem ešte viac. Prečo? Aby babka nebola smutná a hlavne, aby nebola sama. Mám ju veľmi rada. A Stakčín? Ten je nádherný v každom ročnom období. Dáva mi pocit domova.

**Tereza Voharová – 3. miesto, I. kategória - próza
ZŠ s MŠ, SNP 412, Stakčín**

CENA RIADITELKY MSKŠ
Mestečko na vršku

Zuzana Szeredyová – I. kategória, ZŠ, Pribinova 1, Zlaté Moravce

Oslava v Poloninách

Na okraji nášho dvora

býva múdra teta sova.

Dnes má jeden veľký sen,
prežiť s kamarátmi pekný deň.

Pod'te aj Vy, milé deti,

rýchlo, rýchlo, ved' čas letí!

Každý z nás by darček dal,

všetko dobre by jej prial.

Vtáci zbor si pieseň novú

nacvičil pre tetu sovu.

Sólistom je slávik milý,

nádherný je v tejto chvíli.

Motýliky nelenili,

do tanca sa hneď pustili.

Aj mušky sa pripojili,

by oslavu tiež spestrili.

A nakoniec im teta sova

pribalila hračky z dvora.

Všetci z hostí v Poloninách

tešili sa z osláv inak.

Dávid Fedorko – čestné uznanie, I. kategória – poézia

ZŠ s MŠ, SNP 412, Stakčín

Leto

Crn-crn, crn-crn! Čo to je? Zdá sa mi to, či ešte spím? Nie, to niekto zvoní na zvonček, pri vchodových dverách. Pozriem do okna a spoza žalúzií vidím prenikať slnečné lúče do detskej izby. Chvíľu mi trvá, kým sa spamätám, aký je deň a čo ma dnes čaká. Blik! Už viem! Ved' sú prázdniny a ja nejdem do školy. Ako fajn, crn-crn, zase niekto zvoní, rozmýšľam, kto by to mohol byť. Zrazu mi to došlo, ved' ja dnes idem na huby. Do vnútra už vošiel ujo a rozpráva sa s otcom. Rýchlo sa obliekam, ešte dobre, že mi mama nachystala veci, ktoré si mám do hory obliecť. Nohavice, tričko...rýchlo, rýchlo aby som nezostal nakoniec doma. Zídem dolu a vidím, že mám ešte čas, sadnem si za stôl a naraňajkujem sa. Vyrážame. V našom okolí je veľa krásnych hôr, lesov a lúk. Najbližší les je len pár sto metrov od nášho domu. Vždy, keď tam idem rozmýšľam, či nestretnem medveďa, možno diviaka alebo srnku či inú lesnú zver. V lesoch pri našich Krasňanoch ich žije naozaj veľa. Napríklad také srnky nám chodia až ku plotu nášho domu a ja ich môžem pozorovať cez okno. Hľadajú si potravu na poli, ktoré je hneď za nami. Niekedy je tam srnka sama inokedy je tam celé stádo aj s mláďatami. Chodím si po hore a snažím sa nájsť čo najviac húb. Musíte poznať miesta, kde rastú, vtedy ich nazbierate najviac. Hľadáam a pozerám, postupne nachádzam rôzne druhy, napríklad dubáky, hríby, kuriatka, plávky. Musím povedať, že dnes je náš deň! Košíky sa nám plnia veľmi rýchlo, otec s ujom idú predo mnou a ja pomaly za nimi. Šuch-šuch, čo to počujem, obzriem sa, že čo to za mnou šuchá. Vidím ako sa malá veverička šplhá po stromoch a preskakuje z jedného na druhý. Uf, som si oddýchol, čo keby to bol medveď alebo diviak? To by som zobral nohy na plecia a utekal ako splašený kôň, nevedno kam. Čoraz viac počuť žblnkotanie rieky ku ktorej sa približujeme. Zastaneme pri nej a oddýchneme si, trochu sa ovlažím a umyjem si ruky. Voda, je priehľadná. Žijú v nej rôzne druhy rýb, ja poznám napríklad pstruhov. Po krátkej prestávke pokračujeme ďalej, a o chvíľu zbadáme, veľkého a mohutného jeleňa, ktorý sa prechádza po lese a smeruje ku rieke, pravdepodobne sa ide napíť z rieky.

Košíky sú už plné a môžeme sa vrátiť domov. Príroda nám opäť štedro nadelila. Viem, že keď sa budeme o ňu dobre starať, vráti nám to. Som rád, že bývam v Krasňanoch, síce menšej dedine ale zato bohatej na krásnu prírodu.

Dávid Berešík – čestné uznanie, I. kategória – próza; ZŠ s MŠ, Krasňany 19

Mačacie mesto

Kristína Komžíková – 2.miesto, I. kategória
ZŠ, Pribinova 1, Zlaté Moravce

Štyri ročné obdobia v našej dedinke

Keď sa zima v našej malebnej dedinke Žirany chýli ku koncu a príroda sa prebúdzá to je znak toho, že k nám prichádza jar. Zvieratká sa prebúdzajú zo zimného spánku. Slniečko im oznámilo, že môžu opustiť svoje skrýše. Z pôdy vykúkajú prvé zelené trávičky, kvety pomaly začínajú ukazovať svoje hlávky. Vtáky prilietajú z teplých krajín do našej dediny a ich nádherný spev a štebot sa ozýva celou našou krajinou. Tešia sa na svoje rodné lesy a krajiny. Stromy sa prebúdzajú a začínajú im rásť prvé listy. Slnko nás zahrieva svojimi prvými teplými lúčmi. Potoky a naša vodná nádrž sa roztápajú a začínajú v nich veselo plávať malé rybky.

To najkrajšie ročné obdobie je keď vetrík jemne pofukuje, keď sa ranná rosa leskne v tráve, keď slnko vysoko vystúpi na oblohu a krdel' lastovičiek poletuje sem a tam. Svetom a aj našou dedinou sa šíri štebot vtáčikov. Vo vzduchu cítiť vôňu kvetov, ktorá láka krásnych motýľov a včielky. Včielky usilovne celý deň pracujú aby stihli opeliť všetky rastlinky. To krásne obdobie plné slniečka, kvietkov, zvieratiek v prírode to prekrásne obdobie- leto .

Jeseň je kúzelné obdobie, plné farieb. Ulice sú plné opadaného lístia. Štebotavé lastovičky čoraz viac utíchajú a odlietajú do teplých krajín. Ostatné zvieratká si chystajú zásoby do svojich brlohov a tak isto aj my dedinčania im nosíme im potravu do krmidiel. Dni sa krátia, slniečko svieti čoraz menej. Zima pomaly vystrkuje svoje rožky. Na poliach dozrieva úroda a ovocné sady nám odovzdajú svoje plody. Príroda sa pomaly ukladá na zimný spánok.

Obdobie kedy sa lúky a lesy zmenia na snehovú prikrývku a stromy sniežik obliekol do bieleho kabáta sa volá Zima. Potôčik a naše klzisko sú ako ľadové zrkadlo. Zo striech domov visia cencúle a mráz nás štípe na tvári. Slniečko len občas vykukne spoza mraku. Zvieratká sa ukladajú na zimný

spánok. Snehové vločky ako tancujúce baletky sa dotýkajú našej tváre a štekliá nás na nose. K zime patrí aj čas Vianoc a vôňa medovníkov.

Leila Floreková - čestné uznanie, I. kategória - próza
ZŠ s MŠ, Žirany 394

Moje zlaté mesto

Vivien Brezinová- 3.miesto, I. kategória
ZŠ s MŠ, Hlavná 369, Hrabušice

Boj Jari a Zimy

Boli raz súrodenci - štyri ročné obdobia. Volali sa Jar, Leto, Jeseň a Zima. Dlhé roky si spolu v porozumení nažívali. Ale v jeden rok mala Zima veľké starosti. Dozvedela sa, že jej sestra Jar chce skôr prevziať vládu na Levicami, i keď bol ešte len skorý január. V januári predsa ešte nemôže vládnuť Jar! Zima si pomyslela, že musí rýchlo vyrábať sneh, ale veľmi sa jej nedarilo. Bola rada, keď mohla oddychovať a hrať sa. A Jar vedela, že Zima hry zbožňuje. Jar preto zlákala Zimu a ostatných súrodencov, aby sa hrali hru „Stop zem“. Jar vyhrala viackrát a po každej výhre rozkvitol jeden jarný kvietok. Aj takouto hrou chcela Jar nad Zimou zvíťaziť. Zima už bola zúfalá a veľmi sa usilovala vyhrať nad Jarou. Nedarilo sa jej! Nasledujúci deň sa Zima spokojne prechádzala krajinou, keď tu zrazu objavila snežienky. Fúú, veľmi sa na sestru nahnevala! Vtedy pochopila zradu sestry Jari, keď ju zlákala na hru. Sama si nevedela rady. V januári je predsa ona vládkyňou v levickom kraji a nikto jej toto právo nevezme! Rozmýšľala, kto by jej mohol pomôcť. Tuho rozmýšľala a po chvíli jej to napadlo. Zavolala si na pomoc babku Perinbabku a čoskoro bol celý levický kraj pod bielou perinou. Zima si správne myslela, že keď bude všade veľa snehu, môže odvrátiť tú katastrofu a jej vláda sa v druhý zimný mesiac len tak ľahko neskončí. Jar si chvíľu myslela, že je všetko v poriadku, no pri kontrole prvých jarných kvietkov všetko pochopila. Zima veľmi rýchlo odhalila sestrin úmysel a snežienky zamrzli. Na ďalší deň sa Jar opäť snažila Zimu nalákať na hru, no sestra Zima bola veľmi nahnevaná a o hru nemala záujem. Odolala aj ďalší deň. Po určitom čase Jar pochopila, že takto sa súrodenci k sebe nesprávajú. Poprosila Zimu o odpustenie a dala jej sľub, že ju už každý rok nechá panovať dovtedy, kým bude trvať jej moc a nebude sa snažiť nič meniť. Odvtedy si sestry spokojne nažívajú.

Katarína Ballová – čestné uznanie, I. kategória – próza; ZŠ, Pri Podlužianke, Levice

jesenná Stará Ľubovňa

x

strecha paneláka
vyzerá ako dlhá čiapka
ktorú nosím aj ja
na jeseň
oranžové listy sa odrážajú
v mlákach
pripomínajú mi hrdzu
niekedy dúhový koberec

x

list je zelený
a zelená je moja
najobľúbenejšia farba
pripomína mi kamošku Žužu
prírodu
kopce pod hradom
mám rada listy
lebo tak krásne šepocú
v jemnom vánku
prítom vytvárajú
šuštiacu melódiu

tak rada počúvam jeseň

Tina Strenková, II. kategória – poézia
ZUŠ J. Melkoviča, Okružná 9, Stará Ľubovňa

Čítam si a je mi dobre

Leonard Krajčovič – špeciálna cena, I. kategória; ZŠ, Pribinova 1, Zlaté Moravce

Jar

Prvé ročné obdobie je jar. Všetci to poznáme – začiatok nového života, Veľká noc, šibačky a všetko, čo k tomu patrí. V našej dedine to je... celkom, ako má byť. Starý život sa prebúda k novému. Všade počuť od našich spevavcov: „Čvirik-čvirik! Počuli ste? Je tu jar!“ Zimní spáči sa zobúdzajú, dokonca sa prebral aj medveď Macko. Prebrali ho, prosím pekne, čvirikanie a ukrutný hlad. Ved' mu už koncom zimy poriadne škŕkalo v bruchu. „Jááj,“ zívól, „mohli by ste s tým hlukom prestať?“

Ojoj, ale ved' sme odbočili od témy! No, v našej dedine je to úplne iné ako v meste. Tu keď sa jar k životu preberá, všetko hrá a oslavy sa len tak hrnú. Je to prekrásne! Nič krajšieho nepoznám. Napríklad pašie. Ani by ste nepovedali, že tu v Zákopčí máme také krásne hlasy. Teda, pardon, tiež pekných spevákov a speváčky. Vždy strácam dych, keď ich počúvam v kostole. Len zavriem oči a nechám sa unášať. S mojou fantáziou sa viem premiestniť, vžiť sa do ich spevu a na miesto, kde sa to „odohráva“.

Ale najlepšie sú šibačky. Chlapci a dospelí muži už od rána chodia na Veľkú noc s korbáčmi, košíkmi, voňavkami a s vodou. No a, samozrejme, s dobrou náladou a šikovnými, silnými rukami. Vo vani som sa ešte, našťastie, neocitla, lebo všetci bratraci sú odo mňa mladší a tí dospelí ma do vane... neviem, či nechcú hodiť, alebo chcú byť slušní. Veru neviem. Ale isté je, že podobne to bude aj tento rok. My školáci sa tešíme na veľkonočné prázdniny. A ešte u nás v škole sa povráva, že na Veľkonočný pondelok šibú chlapci a v utorok dievčatá. Ale nikdy sme chalanov nevyšibali a neobliali vodou. Teda, pokiaľ do toho nerátame prvý apríl, keď oblievačku vraciame. Raz som videla susedku, ako na jedného chlapca vyliala z okna vedro vody. Ale, bohužiaľ, netrafila! Bolo to veľmi smiešne.

Ak niekto pozná dielo Štyri ročné obdobia – časť Jar, súhlasí so mnou (určite bude so mnou súhlasiť), že to dielo žije. Nevie, ako to vnímate vy,

no každý hudobník to bude počuť nie obyčajným uchom, ale dá sa povedať, že umeleckým. Ten hudobník, ktorého hra na hudobný nástroj baví, aj učiteľ, oni sa vžijú do tej hudby. Bude počuť vtáčiky, hoci tam žiadne nespievajú.

Leto

Leto nie je len o vode, slnku, opaľovaní, kúpaní, o jedení zmrzliny a o ostatnom. Je aj o búrke. V skladbe Štyri ročné obdobia je búrka vyjadrená dokonale. Rýchle a búrlivé tempo úplne napodobňuje búrku, čo máme u nás. Búrka nie je, keď päť minút poprší, pohrmí a koniec. Nie! U nás búrka trvá skoro celú noc a ešte horšie je, keď spíte pod šikmou strechou. Joy, tam to bubnuje! Vtedy ani poriadne spať nemôžete. Ale blesky, tie nenávidím. Veľmi sa ich bojím. A ani sama neviem prečo. Sú pre mňa ako duch, ktorý má moc a vládne búrke. Raz mi sused povedal, keď som bola ešte malá: „Búrky sa báť nemusíš! To Ježiško hore pečie koláčiky. Keď hrmí, to ťahá obrovský voz s koláčmi, a keď sa blýska, to im pípa trúba, aby vedeli, že koláčiky sú upečené. A nakoniec ich spúšťajú ako dažďové kvapky na zem a uživia tým všetky rastlinky a ochránia ich, aby neuschli.“ Páčilo sa mi takéto vysvetlenie. Síce som tomu poriadne nerozumela, pretože som bola ešte malá, zobrala som si z toho len tie Ježiškove koláčiky. Preto keď bol dažď, tancovala som v mikine pod holým nebom. Mamu išlo poraziť, keď som dovnútra prišla mokrá ako myš. No teraz som veľká a také hlúposti už nerobím.

Najkrajšie je cez leto to, keď môžem jazdiť na bicykli dlhé trate. U nás sú strmé kopce. Keď sa spustím dolu, ide to rýchlo a vždy pri tom juchám. Mojej sestre sa páči, len keď ide dolu kopcom a nemusí šliapať. Preto si vždy vyberá kratšie trate, ale moje dlhšie vždy vyhrajú. Tak isto mám rada

kúpanie sa, no ešte radšej sa potápam so šnorchlom alebo len s potápačskými okuliarmi.

V jedno leto sa mi stala taká smiešna príhoda. Chcete ju počuť? Dúfam, že áno. Cez leto boli veľké horúčavy. Mama mi hovorila, aby som sa natrela krémom, lebo sa spečiem. Ale ja som sa tvrdohlavo nenatrela. Po hodine a možno aj neskôr som sa so sestrou vracala dovnútra. Mama sa mi dotkla pliec a ja som od bolesti tak zakričala, až to počuli susedia. Spálila som sa. Moja dobrá mama mi plecia natrela, a tak som si chcela od vystrájanja oddýchnuť a aj si pospať. Lenže doma máme kožený gauč. Chvíľu ma tá koža príjemne chladila, kým do nej nevsiakla masť. Po pár minútach ma už nič nechladilo a prišla bolesť. Neustále sa to zhoršovalo. Ostalo mi ponaučenie: Nikdy cez leto nechod' nenatretá von, lebo sa ti to vypomstí. Nuž čo, myšlienka tu, myšlienka tam.

Deň detí je najkrajšia vec na začiatku leta. U nás sa vtedy kričí, piští, prídu veľkí, malí, silní, slabí, tuční, chudí, zdatní a odvážni, ale aj strašne bojazliví a tiež veľmi múdri. Ale na stretnutí sú aj dospelí a aj trochu z tých starších. Potom sú tam hasiči, športovci, hudobníci, rozhodcovia, ale to sú deti, len sú staršie. Spievame a tancujeme, smežeme sa, súťažíme a máme sa radi. Dlho sa takto zabávame, až kým sa nezotmie.

Jeseň

Jeseň je tiež pekné ročné obdobie. Okrem upršaných, hmlistých a zamračených dní môžeme vidieť veselé farby lístia, sem-tam sa ukáže slniečko, ktoré je trochu zubaté. Lebo len čo vyjde, iba sa na nás usmeje a zasa šup za oblak.

Mnohí, či už deti, alebo dospelí, jeseň radi nemajú. Deti myslia len na to, kedy zas pôjdu do školy. Okrem prváčikov. Prváčikovia sa vždy tešia do školy. Dospelí zasa myslia len na nudné dni, plné mračien, zimy a chladu,

hmly a dažďových kvapiek. Vôbec sa im nepáčia farebné suché listy. Iní sú maliari. Maliari sa vždy snažia zachytiť a nakresliť to najlepšie z jesene.

Medzi ľuďmi najviac známy sviatok je Deň úcty k starším a ešte aj Dušičky. V iných krajinách majú Halloween. To je niečo ako karneval, len tam sú skôr strašidlá a upíri a iné masky, plné tajomnosti a strachu. Nám stačí veselý karneval, nie? Škola. Vráťme sa k nej. Tým starším naháňa strach a nudu, tým mladším zasa zvedavosť, trochu trémy a stresu. Ale ten pominie, len čo zistia, aká je pani učiteľka milá a ostatní že sú super kamoši. Ved' takto to má byť, však? Ôsmaci si uvedomujú, že škole budú len posledný rok a idú preč. Škola im postupne začína chýbať. A deviataci si užívajú nový deň na strednej škole.

No poďme trošku porozprávať aj o sviatkoch. Deň úcty k starším. My tento sviatok máme celý mesiac október. Vtedy ideme do domova dôchodcov k babičkám. Vždy nás pekne privítajú, my im zaspievame a zarecitujeme, potom nás pohostia a vyšlú naspäť domov. Dušičky alebo, inak povedané, sviatok Všetkých svätých. Chodíme vtedy na cintoríny a myslíme na tých, ktorí s nami už nie sú. Ale všetko treba vidieť pozitívne. Čoskoro sa začíname tešiť na Vianoce...

Jeseň mám veľmi rada. Iba ak je upršaná, vlhká a studená, takú nemá nikto v oblúbe. Trošku slnečnú, čerstvú a takú trošku teplú, nie však veľmi, tú by chcel každý. No môžeme byť predsa len radi, že jeseň existuje. Vivaldi jeseň opisuje ako šumenie lístia. Lístie berie vietor a plachtí s ním v povetrí.

Zima

Zimu môžeme vnímať ako malé padajúce vločky, ktoré sa na jar dostanú do kolobehu vody. Raz za čas padnú na zem ako dažďové kvapky a počas zimy sa premenia na vločky.

Zima je moje najobľúbenejšie ročné obdobie. Je to jediné obdobie roka, keď nevidíte trávičku ako na jar, nepáli vás slnko ako v lete, nemusíte

hrabať suché lístie ako v jeseni, ale staviate snehuliaka, plávate v snehu, gulujete sa, a aj keď vám je trochu zima, pri hre si to nevšimnete. Môžete byť však radi, že nie ste v Grónsku alebo na južnom póle. Síce sa vám zdá, že južný pól je na samom juhu a že tam musí byť teplo, no je to omyl. Na južnom póle je obrovská zima. Asi taká istá, ako v Grónsku, čo je blízko severného pólu. Južný pól je na Antarktíde. A viete, čo je zaujímavé? Že polárne alebo ľadové medvede sa nikdy nemôžu a ani sa nikdy nestretli s tučňákmi. Akurát v rozprávkach sa píše o podobnom stretnutí, no nie je to pravda. Sklamem vás. Viete, ako to naozaj je? Polárne alebo ľadové medvede žijú v Grónsku a tučňáky na južnom póle. Oba póly sú veľmi, veľmi ďaleko od seba. Delia ich kontinenty, svetadiely, moria, oceány, prielivy a podobne.

Môj najkrajší zážitok je, keď som cez zimu postavila zo snehu takého... neviem, či sa to dá nazvať panáčika. Skôr sa to podobalo na monštrum. No, bola som vtedy malá a mala to byť napodobnenina suseda. Čo je na tom najsmutnejšie? Po prvé, sused si to ani nepozrel. Po druhé, bol tam vyrytý nápis s jeho menom, ale psík ho rozmazal. Po tretie, vôbec sa ten snehový panák na neho nepodobal. Teraz nám havko pre zmenu snehuliaka obhrýza. Neviem, či mu sneh chutí, ale je to smiešne. Smutné je tiež to, že si nemôžem užiť poriadnu gulovačku a sácanie do snehu. Sestra je mladšia a slabšia ako ja. No nevádí, do snehu ma môže hodiť aj ocko alebo môj havko, keď na mňa nečakane vyskočí.

Vivaldi všetky ročné obdobia spracoval do hudby, ako najlepšie vedel. Do hudby vložil svoje pocity, vzťah k ročným obdobiam. Vložil tam aj svoje úsilie zložiť skvelú hudbu. Preto sa do tej jeho hudby každý PONORÍ. Ako do vody...

Barbora Golisová – 1.miesto, II. kategória – próza; ZŠ, Zákopčie 957

Jesenné bicyklovanie po našej dedinke

Timotej Kozaňák - 1. miesto, II. kategória
ZŠ s MŠ, Novot' 315

List a veverička

Pohladilo slnko stromy,
usmialo sa na jarný deň.
Zazelenali sa hory,
mravce hľadajú si svoj peň.

Po konári divo skáče
veverička veľmi mladá.
Od radosti slnko plače,
že si našla kamaráta.

Jej kamarát - list zelený
zachytáva slzy slnka,

otočiť ich k rieke nelení,
dúhe teší sa aj srnka.

A tak jar uvoľní cestu
pre leto cez dúhový most.
Dodá krásu môjmu mestu,
kde vítaný je každý hosť.

Veverička hrdo skáče
pri list z konára na konár.
Číta listu z dnešnej tlače
kto-čo v našom meste vykonal.

Slnko slabne, vietor fúka,
listu zima farby mení.
Jeho srdce zrazu puká
a jeseň ho ťahá k zemi.

V prírode je chaos zrazu,
aj veverička je taká,
že nechce stratit' odrazu,
najlepšieho kamaráta.

No mesto pokryjú farby,
ktoré vietor dychom mení.
List všetko za život dal by,
leží bezmocne na zemi.

V jeden deň mesto prikryla
studená biela perina,
pod ňou sa navždy ukryla
aj láska veveričkina.

Vždy keď vidím veveričku
na strome zamyslene stáť,
tak zaspievam jej pesničku
ako ju tu má každý rád.

Marianna Ibrahimí - 3. miesto, II. kategória - próza

ZŠ, Škultétyho 2326/11, Topoľčany

Dievča v meste

**Dominika Filová – 2.miesto, II. kategória
ZŠ, Pribinova 1, Zlaté Moravce**

Keď sa pozriem z okna...

Ranné lúče slnka prechádzajúce cez okno mi zasvietili do tváre. Pomaly som otvorila oči a posadila sa. Je pondelok, prvý deň jarných prázdnin. Všetko okolo je tiché, dokonca som sa pristihla s pocitom, že môj dych znie hlučne. Po dlhom čase premýšľania a motaní sa po byte, som vyzrela z okna. Ranná hmla pomaly opúšťala vrcholky hôr. Z oblohy mizli posledné nočné hviezdy a príroda sa prebúdzala k životu. Na niektorých miestach sa ešte stále nachádzali kôpky roztápajúceho sa snehu. Krásny začiatok dňa,

pomyslela som si. Vtom mi hlavou preletela spomienka na nedávnu cestu jedným mestom.

Spolu s rodinou som cestovala na oslavu. Len čo sme vošli do mesta zaplneného budovami s otvorenými ústami som sledovala, ako veľmi sa to mesto podobá tomu môjmu mestu. Budovy, ich farby, ľudia náhliaci sa do práce, parkoviská i obchody, tol'ko podobností! Žasla som. Ako môžu byť dve vzdialené mestá také podobné? Už už som začínala mať pocit, že jazdíme stále dookola po našom mesto, no všimla som rozdiely. Spočiatku drobné, postupne až zarážajúce.

Po zemi sa totiž povalovali odpadky. Na každej druhej budove boli grafity. Ihriská pre deti boli porozbíjané a hnusný pach z odpadkových košov bolo cítiť aj cez pootvorené okno. Nehovoriac o tom, že chodníky boli pokryté ľadom. Za tú chvíľu som si stihla, ako sa na ňom pošmykli traja ľudia. Moje mesto nebolo nikdy také špinavé a neupravené. Nevieam, ako toto mesto vyzeralo v iných ročných obdobiach, no táto krátky prehliadka mi úplne stačila. Nikdy som horšie mesto nevidela a ani som si nemyslela, že niečo také môže existovať. Pochopila som, že sa moje mesto mimoriadne odlišuje. A bola som rada. Rýchlo som od okna odvrátila zrak a začala som sa venovať niečomu inému. No pach, ktorý prichádzal z mesta, mi nedovolil sústrediť sa.

Potriasla som hlavou, aby som sa zbavila nechutnej spomienky na prostredie, v ktorom musia niektorí ľudia žiť. Úplne sa líšilo od toho, v ktorom som žila ja. Až teraz som si uvedomila, že moje okolie je hodné povšimnutia a je viac než výnimočné. Znova som vyzrela z okna. Tam, kde oko dovidelo, bola jar. Jar, ročné obdobie, keď všetko nedávno ponorené pod vrstvu snehu sa prebúdzá k životu, rastie, rozkvitá a ožíva. Tráva už dávno zoschnutá a zožltnutá začala zelenieť. Bohužiaľ ešte stále je priveľká

zima na to, aby som si pobyt vonku užívala. Nevieť sa dočkať leta, keď jasné slnečné lúče dopadajúce na celé mesto prinášajú teplo a úsmev do detských tvári. Letné šumenie trávy a spev štebotavcov. Bzučanie malého hmyzu poletujúceho od kvetu ku kvetu. Vzdychna som si a presunula zrak na poličku s fotkami.

Na jednej z nich, tej s oranžovým rámom, som spolu so sesternicou. Okolo nás je jeseň a my sa ohadzujeme lístím. Ach, jesenné poletujúce lístie! Svojou farebnosťou a jedinečnosťou ma neprestáva udivovať. Rovnako ako všetka tá úroda, ktorú ľudia celý rok tak starostlivo pestovali, tiež aj na neustále odlietajúce vtáky a zvieratá pripravené na dlhú treskúcu zimu. Na jeseň z fotografie sa nedá zabudnúť, hoci sa každoročne opakuje.

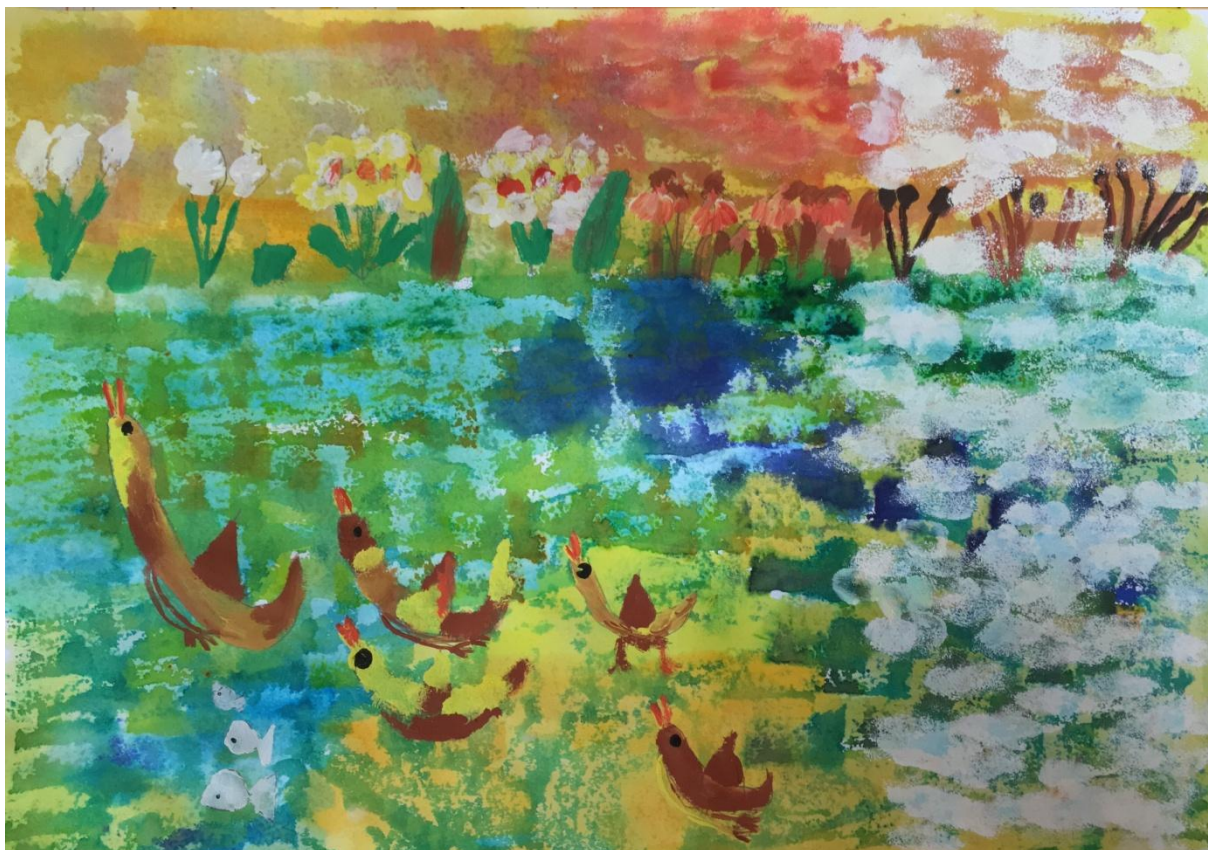
Pohl'adom som skĺzla na fotku, ktorá sa nachádza úplne v spodnej poličke. Musela som sa zohnúť, aby som na ňu dovidela. Na fotke bol zachytený zimný svah. Pekne upravený na lyžovanie. Bola to fotka, ktorá mi mala pripomínať to, čo mám na zime najradšej. Na zime, ktorá prichádza vždy tak mrazivo a neočakávane mám najradšej zasnežené hory, ktoré nikdy nesklamú svojou čistotou a jediným miestom, kde človek zabudne na smútok, hnev a nenávisť, kde sa cíti voľný a večný. Na zimu, ktorá pomocou svojej mrazivej sily vytvára umelecké diela.

V každom ročnom období je moje okolie krásne. Všetko, čo ma obklopuje, mi dodáva energiu v každom ročnom období, za každého počasia a aj v tých najťažších situáciách.

Opäť som sa pozrela z okna. Usmiala som sa a hneď som zamierila k skrini. Veď prečo by som mala sedieť doma, keď môžem prežiť ďalšie neopakovateľné ráno vonku v prírode, ktorá toľko ponúka?

Miriam Rigová – 2.miesto, II. kategória – próza
Spojená škola, Letná 34, Poprad

Rok na jazere

**Lukáš Kurej – 3.miesto, II. kategória
ZŠ, Fričovce 21**

Kráska Liptovského Hrádku

Po bielej zime príde jar,
Hrádok má opäť krásnu tvár.
Sneh sa topí, kvitnú kvety,
vôňa jari vzduchom letí.

Všetko je zelené a stromy obliekli si kvety,
vtáky majú radosť, že slniečko svieti.
Ľad z hôr horúce slnko topí,
po dlhej zime zametá posledné stopy.

Hukot rieky Belej sa už tíši,
to je znamenie, že leto sa blíži.
Leto, to ročné obdobie mám tak rád,
je teplo a ja môžem športovať.

Na bicykli navštívim miest veľa,
voziť sa Hrádkom to vec je skvelá.
Na Borovej Sihoti si môžem opekať
s kamošmi zaspievať si, či futbal si zakopať.

Po letných prázdninách sa blíži jeseň,
leto si nôti už poslednú pieseň.
Svet farebný je... oranžový, žltý, červený,
má farbu všetkých listov v jeseni.

V studenom vetre prvé páperie poletuje,
zima nás chladom a snehom obdaruje.
A pod snehom náš krásny Liptovský Hrádok,
ukladá sa opäť na zimný spánok.

Matúš Iríček - čestné uznanie - II. kategória, poézia
ZŠ s MŠ na Ul.J.D.Matejovie 539, Liptovský Hrádok

Chaos

**Nina Kostolanská – špeciálna cena, II. kategória
ZŠ M.R.Štefánika, SNP 3, Ivanka pri Dunaji**

Čarovný prútik z môjho mesta

Každé leto s rodičmi spoznávame Slovensko. Ved' spoznávať históriu svojho národa, krásu slovenskej prírody, znamená nájsť cestu do budúcnosti. Ale, ako sa hovorí: Všade dobre, doma najlepšie.

Bývam v mestečku Moldava nad Bodvou. Nachádza sa na východnom Slovensku, neďaleko Košíc. Malé mestečko, pre niekoho možno bezvýznamný fľačik na mape, no pre mňa miesto s bohatou históriou, s

tradíciami a hlbokými koreňmi. V každom ročnom období má mesto inú tvár a návštevník si tu určite nájde svoje obľúbené miesto alebo pamiatku.

Pôvodne som vám o nich chcela povedať niečo ja, ale bude lepšie, ak zamávam čarovným prútikom a ony sa vám predstavia samy.

Čáry- máry fuk.....

S prebúdžajúcou sa prírodou v jarnom období, sa prebúda aj záujem o mňa – o Moldavskú jaskyňu. Nevieť vám povedať presne, kedy ma ľudia objavili, ani to, kedy ma prvýkrát navštívila ľudská noha. Jedno je ale isté, rada sa pýšim tým, že som štrnásť najdlhšia jaskyňa na Slovensku a mám dĺžku 3000 metrov. Nie som na Slovensku veľmi známa, veď viem, že Slovensko sa môže pýšiť inými podzemnými krásami, ktorým ja rozhodne konkurovať nemôžem. Ale som rada, že ma ľudia chodia pravidelne navštevovať a že sa im páčim. Väčšinou ma obdivujú v lete, lebo počas horúcich letných dní sa vo mne príjemne schladia. A ja tak rada robím radosť iným....

Čáry- máry fuk.....

Opäť zamávam čarovnom paličkou a na scénu prichádza Szojkova brána.

„Plameňom som horela, a predsa som nezhorela.“ Na túto vetu si spomenú všetci, čo prechádzajú okolo mňa, okolo Szojkovej brány. Nachádzam sa na Hlavnej ulici a každý, kto tadiaľ ide, si ma určite všimne. Pýtate sa prečo? Ja vám to poviem.

V roku 1794 sa v Moldave rozšíril ničivý požiar. Ľudia vystrašení utiekali von z domov a každý si chránil to najvzácnejšie, život. Aj ja by som najradšej rýchle utiekla preč, ale nemohla som. A tak som tam len stála a pozerala sa

na plamene, ktoré sa stále viac a viac približovali ku mne. Celé mesto zhorelo, ľahlo popolom. Iba ja som pyšne stála uprostred tej ničivej katastrofy. V súčasnosti sa nachádzam vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach a v Moldave postavili moje dvojča. Návštevníci si ma tam obzerajú zo všetkých strán. A nielen Slováci, ale aj mnohí zo zahraničia. Leto je ideálne ročné obdobie, aby ste ma navštívili. V žiari slnečných lúčov ešte viac vynikne moja krása.

Čáry- máry fuk.....

Som Kaplnka svätého Rócha. Patrím taktiež medzi pamiatky v Moldave. Týčim sa na svahu severnej časti mesta, odkiaľ dávam pozor na celé mesto a už z diaľky vidím prichádzajúcich turistov. Viedie ku mne náročnejšia cesta, a preto si ma turisti často obzerajú len z diaľky. Našťastie sa nájdú aj takí, ktorí si dajú tú námahu na osobné stretnutie. Verte mi, oplatí sa to. Vždy som chránil svojich rodných. Ľudia ma navštevujú väčšinou v jesennom období, lebo vtedy je najlepšie počasie na turistiku. Každý ma síce pozná, no málokto vie, prečo ma postavili, prečo tam stojím. Postavili ma na počesť sv. Rócha, ale predovšetkým na pamiatku obetí epidémie cholery. Tá v meste vypukla v roku 1831 a počas šiestich týždňov prišlo o život viac ako 212 ľudí. Akoby toho ešte nebolo málo, v roku 1872 epidémia pokračovala a zomrelo ďalších 34 ľudí.

Čáry- máry fuk.....

Svoje brány otvára Vínna pivnica.

Ja viem, v zime je príjemné sedieť doma pod dekou, popíjať teplý čaj a pozrieť si dobrý film. Ale nie je na zahodenie ani menšia prechádzka po meste Moldava nad Bodvou a návšteva Múzea vín v podzemí nášho mesta. Postavili ma koncom 19.storočia. So mnou sa spája meno významného

človeka, ktorým je Szepsi Laczkó Máté. Narodil v roku 1576 a zomrel v roku 1633. Na konci roku 1620 pripravil z muštu prvé aszú. To ku nám dovezol cez historickú Vínnu cestu. Cesta viedla cez Moldavu a Košice až do ďalekého Poľska. Až doteraz skladujem nápoj len pre dospelých, ktorí si na ňom môžu kedykoľvek pochutnať.

Chceli by ste tento prútik vlastniť aj vy? Stačí tak málo.....zamilovať si svoje rodné mestečko a Slovensko so všetkým, čo k nemu patrí!

Tamara Urbánová – čestné uznanie, II. kategória - próza
ZŠ, Československej armády 15, Moldava nad Bodvou

Ročné obdobia

Pestrými kvetmi obsypaná lučina,
lepšie ako grátis wifina.

Krídle chlapcov v dobrej nálade,
jar sem prišla v plnej paráde.
Dievky naše v krásnych bikinách,
rána trávim v mäkkých perinách.

Leto je proste skvelý čas,
nemusím na školu myslieť zas.

Lesné plody, huby, bobule, ' v
začala sa škola - inak to nebude.

Jeseň na nás volá - chalani,
nastal čas ísť púšťať šarkany.

Vianoce už prišli, skvelá vec,

pod stromčekom tablet, playko

nepovedz.

Zima, zimička príd'že sem,

na lyžiach zajazdiť si veľmi chcem.

Jakub Surovec – čestné uznanie, II. kategória – poézia

ZŠ, Gessayova 2, Bratislava

Naša obec v štyroch ročných obdobiach

Naša obec nie je ničím zvláštna. Je ako každá iná obec až na to, že V každej obci žijú iní ľudia. No a V tejto obci žijem ja. S rodičmi sme sa do Miloslavova presťahovali pred desiatimi rokmi. Vtedy som mala skoro rok. Veľmi som nevnímala, ako sa to tu mení počas štyroch ročných období. Ved' som mala iba rok. Ako opadávajú listy zo stromov, ako padajú vločky z neba, ako pučia stromy a ako svieti slnko som si začala všímať keď som mala štyri roky. To už som mala aj súrodencov. Sestru a brata. Celá rodina sme sa chodievali v zime prejsť po uliciach pokrytých krásnou bielou perinou. Rada som sledovala, ako vločky padajú z neba a okolo mňa tvoria nekonečnú plachtu siahajúcu až na koniec sveta. Myslela som si, že vločky sú malé víly oblečené V šatôčkach, ktoré nám prišli z neba urobiť radosť, aby nám v tom chlade , ktorý sa nenápadne zakráda stíchnutými zasneženými ulicami bolo aspoň trochu veselo. So sestrou sme snehové vločky chytali do úst tak často, že mi bolo už aj ľúto toho, koľko malých víl som už musela zjesť. Teraz mi však vločky pripomínajú sklo, roztrieštené na miliardu miniatúrnych črepiniek, ktoré sa pozliepali do malých skupiniek a tie teraz poletujú okolo nás. U nás v obci v zime veľmi nesneží, ale ak nasneží, vyzerá to úžasne. Vtedy by som najradšej vyskočila von oknom ešte v pyžame a celá by som

sa vtom snehu poriadne vyvála, aby som si ho čo najviac užila. To by som však prechladla a to teda fakt nepotrebujem. Takže môžem iba pozorovať ako malé víly tancujú vzduchom, sadajú na okolité budovy a splývajú so svojimi drobnými kamarátkami v bielu perinu. A tak ako aj my ľudia sa odkrývame, keď ráno vstávame, tak aj táto snehová perina sa odkryje a na pamiatku po nej zostane iba mokro a blato. V parku sa už deti neohadzujú snehovými guľami a nestavajú snehuliakov, ale chodia obuté v snehuliach a zababušené v teplých bundách po chodníku, ktorý vedie cez park. Takto sa to opakuje celú zimu až kým pod zamrznutou zemou nezačnú klíčiť semenka a cibulky a zima sa prehupne do jari. Začiatkom jari ešte u nás stále sneží, ale pod zamrznutou zemou sa už prebúdzajú život a malé rastlinky sa svojimi malými lístkami predierajú na povrch, aby sa mohli dotknúť slnka. Na vodách sa začínajú topiť ľady a celá krajina sa prebúdzajú a pomaly rozkvitá. Na lúkach a poliach sa začína tvoriť pestrofarebný koberec z malých i veľkých kvietkov. Popri cestách sa čerešne obliekajú do svojich jarých bledoružových šiat. V záhradách sa ako prvé kvety razia cestu na povrch malé jemné snežienky a po nich pribúdajú ďalšie a ďalšie kvety. Zažltnutá tráva nadobúda svoju tradičnú sytozelenú farbu, ktorou vždy oživí celú záhradu. Pod kríkmi sa snehovou prikrývkou odkrývajú tulipány a narcisy a na vode sa začínajú topiť ľady. Po čase, keď už sú všetky stromy zahalené vo svojich kvetovaných odevoch, malé včielky vylietajú so svojich úľov a sadajú z kvietka na kvietok, zo stromu na strom. Medzi tým sa na konárikoch stromov objavujú malé zelenkaste púčiky listov, ktoré sa potom rozvinú do malých či veľkých listov. Po celej krajine sa počas celej jari rozlieha štebot vtáčikov, ktorý pripomína krásny spev najlepšieho speváka na svete. Jar pomaly postupuje a na ovocných stromoch sa začínajú objavovať drobné plody, ako napríklad marhule. Mňam! Už teraz sa na ne teším. Záhradkári u nás v dedine začínajú sadiť do svojich záhrad nové

jarné kvety alebo do zeleninových hriadok sadia semienka a vyčkávajú kedy z nich vyrastie ovocie alebo zelenina. Teplý jarný vzduch povieva ulicami našej dediny, pomedzi stromy, domy, popri ceste a ľuďoch. Plody na stromoch sa zväčšujú, vtáčiky čvirikajú, kvety stále kvitnú, ale predsa sa niečo mení. Jar už nie je jarou, ale letom. To nie je však jediné čo sa zmenilo. Pre školákov sa začínajú letné prázdniny. Stromy sa už nepýšia kvetovanými šatami, ale sýtozeleným odevom. V ich korune už nie sú iba drobné plody, ale veľké chutné dozreté ovocie. Okrem ovocia a zeleniny dozrievajú rôzne druhy obilia. Príde žatva. Zo záhrad sa šíri zvuk šplechotu vody z bazénu a detský smiech. Ľudia odchádzajú na dovolenky, a tí, ktorí tu zostávajú sa prechádzajú po uliciach, chodia na kúpaliská, aby sa ovlažili alebo cestujú po pamiatkach Slovenska. Na lúkach poletujú motýle-, sadajú z kvietka na kvietok, na poliach pobejú poľné hlodavce a zajace. Deti behajú po svojich záhradách, hrajú sa naháňačku, schovávačku, oblievajú sa vodu alebo si v blízkom lese stavajú bunkre. Ľudia sa po uliciach prehánajú na svojich bicykloch, kolobežkách alebo skejtbordoch. Slnko hreje na záhrady, ľudia sa opaľujú, deti sa čľapkajú v bazénoch alebo sa blážnia so svojimi domácimi zvieratkami. Na konci letných prázdnin už ľudia začínajú stresovať s prípravou svojich detí do školy. Po chvíli, príde však ten deň, keď deti budú musieť nastúpiť do školy a spolu s prázdninami sa skončí aj dlhé teplé leto. Na trón nastúpi jeseň. Začiatkom jesene to stále vyzerá akoby bolo stále leto. Príde však aj ten deň, keď zo stromu opadne prvý list. Možno bude hnedý, možno ešte zelený, žltý či červeno-oranžový. Neskôr sa však celý strom zahalí do všetkých možných jesenných farieb. Jesenné plody začnú dozrievať. Nastane zber jabĺk, hrušiek a ďalších iných jesenných plodov. Stromy neostanú oblečené vo svojich pestrofarebných odevoch, ale pomaly ich začnú zo seba zhadzovať. V povetrí začnú poletovať žlté, hnedé, červené alebo oranžové listy. Z opaľovania V lete sa

stane hrabanie lístia. Na uliciach sa začnú tvoriť veľké mláky z častých dažďov a niektoré vtáčiky, ktoré donedávna čvirikali na elektrických vedeniach sa teraz pripravujú na odlet do teplých krajín. Ľudia sa po chodníkoch premávajú v teplých bundách a čižmách a deti sa tešia na zimné prázdniny, ktoré už čakajú za rohom. Ulicami našej dediny sa už zakráda nám známy chlad, ktorého dopĺňajú malé víly alias snehové vločky. A to už je tu zase zima!

Paulína Lacková – 3.miesto,II. kategória
ZŠ, Miloslavov, Hlavná 81, Alžbetin Dvor

Síňava

Za horami, lesom a nekonečnými lúkami, v mieste, kde líšky dávali dobrú noc a kde život na samote bol ťažký, ale i nádherný zároveň, žila dievčina menom Síňava. Toto meno dostala po matke. Mala milujúceho otca, ktorý sa o ňu po smrti matky staral sám.

Síňava bola šťastná a veselá dievča, plná lásky a dobroty. Pomáhala všade, kde sa dalo. Mala totiž dobré srdce. Jedného dňa sa otec rozhodol zájsť ku skalnatému vrchu - Červená veža. Chcel jej ukázať najobľúbenejšie miesto jej matky, miesto, kde sa stretli po prvýkrát. Najprv budú musieť ísť popri divokej rieke, cez hustý les plný zveri a vtáctva. A nakoniec ich čaká náročný výstup na Červenú vežu.

Síňava cestou toho veľa zažila, ale takú nádhernú prírodu ešte nevidela. Spreádzal ich štebot vtákov, lúky plné nádherných kvetov i slnečné lúče odrážajúce sa vo vode. Po dlhom putovaní boli už unavení, tak sa utáborili. Večer si vychutnávali spoločné chvíle pri ohni, pri ktorom si odpočinuli po náročnom dni, ohrievali sa a popri tom čo-to pojedli. O pár minút neskôr už išli spať, len Síňava nie a nie zaspáť. Rozmýšľala, aké to bude na Červenej

veži. Noc ubehla rýchlo a hneď ráno vyrazili ďalej ku skalnatému vrchu. Po ceste si nazbierali hríby a lesné plody. Cesta na vrchol bola šmyklavá, zablatená a plná kameňov. Zvládli to úspešne a na vrchol sa dostali ešte za svetla. Rozhodli sa, že počkajú na západ slnka.

Otec hovoril, že je to nádhera. Čakanie si spríjemnili rozprávaním príbehov a zážitkov z výletu. Po chvíli sa im naskytl pohľad na vytúžený západ slnka. Sĺňava bola taká očarená, že si neuvedomila, že stojí až príliš blízko na okraji skaly, z ktorej nakoniec nešťastne spadla. Otec i samo nebo plakali tak dlho, až sa pod vrchom vytvorilo jazero, ktoré nesie meno Sĺňava.

**Liana Svetlíková – čestné uznanie, II. kategória - próza
ZŠ, Brezová 19, Piešťany**

U NÁS DOMA
je celý rok nedel'a

cukor utopený v čaji
a vôňa trávy po daždi
cez otvorené okno
púšťam fantáziu
oblaky ustúpili
môžem sa dotknúť slnka
hrnček s presladeným úsmevom
zostal nedopitý

x

počítať hviezdy
je ako písať
básne do piesku
naháňať sa s vetrom
zabudnúť na čas
byť sama (so) sebou
spletená s tichom

x

keď som sama
je zima
biela
ako steny bez obrazov
keď prídeš
slnko už zametá sneh
češe strapaté konáre
a zapletá do nich puky

x

ticho kričí
a jeho vzlyky sa vrývajú
hlboko
ako ostne gaštana
do ruky
ale pod tou
nepříjemnou vrstvou

je schované
celé leto
x
strom v našej záhrade
stojí
a ešte dlho tam bude stáť
hladkať čas
a spievať s vetrom
a fúkať rany
v myšlienkach
a čakať na leto
na teba
a na mňa
bude stáť
nenechajme si ho vziať

Mária Barnovská

CENA RIADITEĽKY ŠKOLY

III. kategória - poézia

ZUŠ J. Melkoviča

**Augustové sneženie,
decembrové slnko**

I.

Z oblohy padajú
lupienky margarétok.
Nebo hrá s nami
hru vadí-nevadí.
Ja z lúčnej periny
odtrhnem jeden kvietok.
O posledný lúpeň
asi sa povadím.

A keď mi vyjde,
že ma neľúbiš.

Nech!

Vychutnám si aspoň
augustový sneh.

II.

Domy sa trasú v ulici,
akoby tancovali
na nejakom festivale.

Farebné čiapky
rozkvitli na chodníku.
Dva brmbolce spolu,
Zima má zmrzlinovú príchuť.

Všetko je biele.
Každý už vie to.
A keď mi dáš bozk,
Príde decembrové leto.

**Alexandra Svoradová - 1.miesto, III. kategória - poézia
Gymnázium Topoľčany, Ul.17.novembra 1180**

Tu som doma!

Emka pomalinky prechádza ulicou s knihou v ruke a slúchadlami v ušiach. Ticho si hmka jej obľúbenú pieseň a úplne ignoruje okolie. Akoby existovala len ona a hudba. Rýchlou chôdzou prejde po asfalte žeravom ako láva a zabočí na prašnú cestu, ktorá viedie k jej obľúbenému miestu. Zastaví sa, zloží si slúchadlá a započúva sa do ľúbozvučného spevu operencov usadených na okolitých stromoch. Rada počúva hru na gitaru, avšak omnoho radšej má vtáčí chór. Zakloní hlavu, aby sa mohla pozrieť na oblohu plnú bielych ovečiek, ktoré sa tam hrajú. Jedna priskočí k druhej a v tom zrazu odskočí späť. Emka sa dá opäť do kroku. Prach pod jej topánkami čoskoro vystrieda sýtozelená tráva, mäkká ako špongia. Veselo si poskakuje po hrebeni lúky a obzerá si okolie. Všetko je tak pokojné. Stromy ticho stoja a občas si zatancujú s vetríkom. Nádhernú symfóniu farieb ešte k tomu dopĺňajú rozkvitnuté púpavy a margarétky stojace po celučičkej lúke.

Na toto miesto chodievala Emka ešte ako malý „cvrček“ a vracia sa sem pravidelne. V strede hrebeňa zastane, posadí sa na teplú zem, ktorú vyhrialo zubaté slniečko. Otvorí knižku s nakresleným plamienkom na prednej strane a pustí sa do čítania.

„Iba príroda koná veľké veci zadarmo,“ prečíta nadpis na začiatku strany. „Hm, zaujímavá myšlienka,“ skonštatuje. Lahne si na trávku a rozmýšľa nad touto skutočnosťou. Vzápätí si sadne a „fl’ochne“ na les po jej pravej strane. Medzi stromami vedie lesná cestička hore na skalky, odkiaľ vidieť celú jej rodnú obec. Celý Skýcov. Lucia uprie zrak na krásne tmavozelené stromy. Každý strom je možno pre niekoho rovnaký. Každý konár vyzerá absolútne pevný a stály strážca svojho miesta. Každý list pozerá na prírodu okolo seba akoby úplne totožne. A predsa... Rozmanitosť každej rastliny, stromu, či kvetu ju fascinuje.

Bola tak zaujatá, že si ani nevšimla, že sa už divadlo začalo. Slnko sa pomaly poberá na spánok za kopce a jeho lúče sa odrážajú v Eminých veľkých belasých očkách, modrých sťa oceán. Obloha sa náhle začala meniť. Žltá a oranžová. Neskôr sa pridala aj červená. Neuveriteľná krása. Odrazu akoby všetko utíchlo. Vietor prestal viať, vtáčiky zmĺkli a dokonca aj Emka zabudla dýchať. Všetko s údivom sleduje predstavenie farieb. Slnko to pre dnes jednoznačne vyhralo. Ema žmurkne, až keď úplne zapadne. Bolo to ako tajný znak pre svet. Sólisti sa opäť rozštiebotali, vetrík sa začal hrať s jej rozťahaným svetom a neodoprie si ani krátku naháňačku s lístkami na konároch stromov.

V tom sa Ema postaví a s iskričkou v očiach pozerá na zore, ktoré tam slnko zanechalo. Vstane a otočí sa smerom ku dedine. Šťastie v nej je tak silno ukotvené, že to nevydrží a začne behať po lúke. Cíti ako sa jej srdce smeje a ohrieva v nej pocit domova. Už dobrú dobu behá po lúke ako zmyslov zbavená. Stalo sa jej niečo? Nie, je len šťastná. Razom zastane a otočí sa späť ku sfarbenej oblohe a zrýchlene dýcha. Vetrík naraz z plných pľúc zafučí. Tak veľmi silne, že Eme až prehodí vlasy z ramien. Tá si z toho, však nič nerobí. Usmeje sa, rozprestrie ruky a zakričí najhlasnejšie ako vie: „Milujem toto miesto!“

Ema Bilošová – 1.miesto, III. kategória – próza

ZŠ, Školská 299, Skýcov

Moje mesto v 4 ročných obdobiach

**Katarína Papíková – 1. miesto, III. kategória
ZŠ, Ulica mieru 1235, Bytča**

Na zime mám najradšej KÚZLO VIANOC

čarovné

krásne

v izbe sa rozlialo svetlo

zo stromčeka

v kuchyni sa do nosa

tlačí vôňa medovníkov

v kľúčovej dierke

žiaria detské oči

všetci vyčkávajú

na hlas

zvončeka

x

vôňa čerstvo upečených medovníkov

zo zamúčených rúk padá

prvý sneh

aj za oknom rastie

zasnežená krajina

plná detských snov a kúziel

x

sedím pri praskajúcom ohni

nasávam jeho teplo

akoby to malo byť to posledné

nemyslím na seba

ale na všetkých

ktorých mám rada

ktorí sú mi drahí

o tom sú Vianoce

Alica Kmečová – 2. miesto, III. kategória – poézia

ZUŠ J. Melkoviča, Okružná 9, Stará Ľubovňa

Nová Ľubovňa v zime

kreslil si na nahé stromy
suchým pastelom

nechal si ma plávať
v rannom záveji

vôňa z kaviarne
mi ostala na perách
v rádiu hrala Edith Piaf

a na prstoch odkvitali
zimné kvety

podpísal si obraz
čiernym tušom

**Katarína Melcherová, - 2. miesto, III. kategória – poézia
ZUŠ J. Melkoviča, Okružná 9, Stará Ľubovňa**

Štyria mocní vládcovia

Na začiatok by som sa mohla predstaviť. Volám sa Lucia Solenová a mám 16 rokov. V našom rodnom mestečku Poprad žijem s mojimi rodičmi už dlhú dobu, no i tak sme si najprv nič podozrivé nevšimli. Iba tí najbystrejší ľudia či zvieratá, ktoré mali na takéto veci talent, vycítili vo vzduchu nepatrnú zmenu. My ostatní sme však nezaregistrovali nič

zvláštne.

Vo vzduchu sme stále cítili vôňu pokosenej letnej trávy či ihličia a počuli silné basy z koncertu v strede mesta. Bol to každodenný letný stereotyp. No v momente sa to zmenilo. Zdanlivo nevinný sneh uprostred leta bol toho všetkého iba začiatkom.

Deň začal ako každý iný. Vstala som z postele už o siedmej ráno, i keď som nemala nič na práci. Bol totiž víkend – jediné dva dni v týždni, kedy som sa cítila voľná a slobodná. Jednoducho nespútaná „školskými reťazami“ a povinnosťami. Chvíľu som sa pohrávala s myšlienkou celodenného spánku v posteli, rýchlo som ju však zavrhla.

Postavila som sa k oknu a chvíľu som pozorovala scenériu, ktorá sa mi každé ráno odohrávala pred očami. Okolitá príroda bola plná farieb. Keď ste sa na ňu pozreli zhora, vyzerala, akoby sa maliar pri jej maľovaní poriadne vybláznil a použil všetky odtiene farieb svojej zázračnej palety. Vtáky sa predháňali v jedení práve dozretých čerešní, každý chcel získať ten najlepší kúsok. Ani slnko nezaostávalo. Jeho jas sa odrážal od okolitých okien.

Dlho som neotáľala. Obliekla som sa a zletela som dolu po zábradlí do kuchyne. Moji rodičia trávili ráno rovnakým spôsobom ako vždy – čítali si noviny. Boli už zvyknutí na moje akčné vstupy a tak len na chvíľu odtrhli pohľad od novín a venovali mi letný úsmev. Aj teraz ich tam vidím. Mama sedí v hodvábnom broskyňovom župane, dychtivo a roztržito obracia všetky stránky. Robí to tak každé ráno. Možno očakáva, že sa dozvie niečo, čo náš inak všedný svet zmení. Oco sedí vo svojom prútenom kresle, číta pomaly a rozvážne. Presný opak mamy. Stránky novín sa mu odrážajú v jeho hrubých sklách okuliarov.

Chvíľu som pozorovala mojich rodičov zahĺbených do čítania. Rada by som sa s nimi naraňajkovala, ale musela som sa ponáhľať. Dnes som mala v

pláne ísť sa flákať po meste. Alebo... dať šancu našej najlepšej mestskej zmrzline! Každopádne v obidvoch prípadoch do môjho plánu zapadal aj môj najlepší kamarát Dan. Teda, aspoň takto som si to vysnívala ja. Realita bola ale iná. Nakoniec sme sa, po hodinách zdĺhavého rozhodovania, vybrali na koncert slovenskej skupiny Black Mirror. Musím sa priznať, nie je to práve moja oblúbená šálka kávy. Keď som ale videla, ako sa môj najlepší kamarát teší, nechcela som mu pokaziť radosť a prijala som jeho pozvanie na koncert.

Rýchlo som zjedla kráľovské raňajky, ktoré mi každé ráno mama pripravovala a ponáhľala som sa von. Rodičia o mojich plánoch vedeli, povedala som im to už včera. Môj odchod z domu sa aj napriek tomu neobišiel bez prednášky, koľko nebezpečenstiev na mňa môže po ceste číhať.

„Nezabudni si zobrať slzný sprej a žiadne výtržnosti. A príď domov do tmy!“ zakričala

na mňa mierne hystericky mama z vchodových dverí.

„Uži si koncert, Lucka.“ doložil oco.

„Jasné, budem v pohode, uvidíme sa neskôr,“ odvetila som.

„Nemusíte sa o ňu báť, pani Solenová, ja na ňu dozriem,“ povedal Dan medzi záchvatmi smiechu.

„Ďakujem, si poklad.“ povedala mama s úľavou v hlase. Črty tváre sa jej okamžite uvoľnili.

Vôbec som nezaregistrovala jeho príchod. Už som sa necítila tak úžasne ako ráno, ba dokonca ešte horšie. V tej chvíli vo mne prevládal jediný pocit, ktorý prebil všetku moju radosť z leta a blížiaceho sa koncertu. Cítila som sa trápne. Tento pocit upevnila ešte moja mama, ktorá ho začala bozkávať na obidve líca. Najradšej by som sa od hanby prepadla pod zem. Dan sa snažil

tváriť seriózne, jeho oči ale prezrádzali, že sa dobre zabáva. Bol zvyknutý na zvyčajné výlevy mojich prehnane starostlivých rodičov, a tak to veľmi neriešil. Rýchlo som ho ťahala k východu, aby sme čo najrýchlejšie odišli, lepšie povedané ušli. V tej chvíli sa mi zdal koncert ako vykúpenie, ktoré som potrebovala.

Na koncert sme dorazili trochu neskôr, pretože sme sa museli vrátiť pre jeho zabudnutý fotoaparát a všetky dobré miesta boli, bohužiaľ, obsadené. Nakoniec sme našli miesta na trávniku úplne vzadu. Neboli práve najlepšie, sťažovať sme sa však nemohli. Nemali sme dobrý výhľad, ale veľká škoda to nebola. Chcela som to povedať Danovi, v poslednej chvíli som si to však rozmyslela. Asi by ma tak či tak nepočul a ja by som sa len zbytočne snažila prehlásiť hlasnú hudbu. Vyzeral šťastný, naplno si užíval koncert. Jeho tanec vyzeral, ako to len povedať... zaujímavé?

Koncert sa chýlil ku koncu, keď vtom začala z oblohy padať vločka po vločke. Milovala som zimu. Zima v našom meste bola niekedy trochu krutá, mala však svoje osobitné čaro. Fascinovala ma hlavne inovat' na oknách. Vždy keď som ráno vstala, zamierila som ku oknu a pozorovala som ju. Pripomínala mi obrazy a výjavy ako z gréckych bájí. Teraz na to však nebola vhodná doba, bolo predsa uprostred leta! Nikto tomu spočiatku nevenoval veľkú pozornosť, počasie v Poprade bolo predsa nevyspytateľné. Iba organizátori zakryli elektroniku všetkými plachtami čo našli, aby sa náhodou nezničilo. Potom sa ale začalo diať niečo zvláštne.

Stromy, ktoré mali ešte pred chvíľou sýtozelené listy, začali z minúty na minútu žltnúť, červeniť, hnednúť až nakoniec na strome nezostal ani jediný list. Malé deti, ktoré sedeli v prvých radoch, sa začali bláznivo ohadzovať všetkými listami, čo našli a smiali sa z plných pľúc. Nám ostatným však nebolo do smiechu, niečo tu nehralo. Aj kapela spozornela

a prestala hrať ich najnovší hit. Stromy začali pučať, tvorili sa nové listy a hneď aj plody, ktoré dozreli a následne spadli na zem, už ale plesnivé. Oblohu – akoby toho nebolo málo – preťal blesk, sprevádzaný zvukmi ako z dela – hromami. Spustila sa búrka.

Na koncerte zavládla panika, všetci začali pobeňovať sem a tam, každý sa chcel dostať do bezpečia. Pociťovala som, ako ma niekto prudko potiahol za ruku a ťahal ma do bezpečia. Otočila som sa, za mnou stál Dan s výrazom v tvári, ktorý mali aj všetci ostatní naokolo. S výrazom plným nepochopenia toho, čo sa práve odohrávalo.

„PRESTAŇ, ZBLÁŽNILA SI SA ?!“ skríkla Jar. Z očí jej šľahali plamene. Aj keď sa hnevala, bola nádherná. Mala dlhé plavé vlasy, ktoré jej siahali po pleciah. Mala v nich zapletené tie najkrajšie jarné kvety so zlatými nitkami a mala oblečené krátke šaty žltej farby.

„Chcela som ich iba trochu osviežiť, nič viac,“ odvetila jej pokojným tónom Zima. Bola odetá v snehobielych šatách vyšívaných vločkami a na hlave jej trónila koruna z cencúľov. Kto Zimu poznal, vedel, že mala dve rôzne osobnosti. Vedela byť veselá ako deti, ktoré sa tešia z čerstvo napadaného snehu, no zároveň i krutá a chladná ako mrazy, ktoré prinášala.

„Tomuto vravíš osvieženie?“ spýtala sa rozhorčená Jar. „Osvieženie je napríklad čerstvá limonáda, a nie sneh uprostred leta!“ Nahnevane mávla rukou a tak nechtiac spôsobila pučanie stromov a rast nových listov.

„Leto, ty jej nič nepovieš? Ak sa chceš len zbabelo prizeriť, nech sa páči, ale máš to tu momentálne predať na starosť!“ vyčítavo vyslovila Jar.

„Pracujem na tom,“ odvetil Leto. Sústredil sa, až mu z jeho opáleného čela začali tiecť kvapky potu. Snažil sa dať veci do poriadku, miesto toho však spôsobil, že sa všetko až priveľmi urýchlilo. Plody okamžite dozreli a spadli na

zem plesnivé. Mohol sa už len prizerat', ako na zemi pomaly začína vládnuť panika. Smutne si povzdychol.

„To by hádam stačilo! Pozrite sa, aký chaos ste spôsobili!“ pridala sa Jeseň. V momente ako sa primiešala do hádky, listy stromov na zemi nadobudli farbu ako jej ryšavé vlasy či odev, čo nosila – šaty so vzormi šípok a gaštanov. Jediné, čo obdobia vnímali, bola hádka, a tak si nevšimli neznámeho host'a, ktorý ich už hodnú chvíľu zozadu pozoroval. Nezvanému host'ovi došla trpezlivosť a tak sa im prihovril hromovým hlasom. Nemuseli sa ani otáčať a predsa vedeli, kto tam stál. Stál tam On.

Po koncerte som zamierila rovno domov. Dan ma chcel odprevadiť, aby sa mi nič nestalo, trvala som však na tom, že to zvládnem aj sama. Nie som predsa malé dieťa! Rozlúčila som sa s ním pri autobusovej zastávke a bežala som, čo mi sily stačili. Bolo mi jedno, že by ma mohol trafiť niektorý z bleskov práve prebiehajúcej búrky. V tej chvíli som nad ničím nedokázala racionálne premýšľať. Po ceste som stále s údivom vnímala, ako sa príroda či počasie z minúty na minútu mení. Keď som dorazila domov, vyletela som do svojej izby na druhom poschodí a zabuchla som za sebou dvere. Len čo som vošla, zatiahla som všetky rolety (už som mala toho divadla tak akurát dosť) a ľahla som si na posteľ.

Zo zamyslenia ma vytrhlo naliehavé zamňaukanie. Vzápätí na moju posteľ skočila naša mačka Mica. Začala som ju roztržito hladkať.

„Aj ty si z toho úplne mimo, však?“ prihovorila som sa jej. Zrazu prudko otočila hlavu. Asi začula zvuk maminho auta na príjazdovej ceste pred domom. Zaujímalo by ma, či vycítila aj paniku v zaškrípaní brzd, alebo počula ostrý šmyk auta, keď sa mama snažila zaparkovať. Mama s dupotom vošla dovnútra a rozrušená si sadla rovno na gauč pri televízore. Zapla televízor a napäto počúvala najnovšiu reportáž,

aby jej neunikla ani jediná informácia, ktorá by mohla byť podstatná. Asi počula najnovšie správy v autorádiu. Ukazovali aj zábery z dnešného koncertu. Rodičia skontrolovali, či som v poriadku, nesmela som mať ani jediný škrabanec, skoro ma udusili od radosti, že som ok.

„Len si predstavte tie titulky: dievča o chlp uniklo ničivej búrke, nakoniec ju však príliš silným objatím zadusili jej vlastný otec a mama,“ povedala som so smiechom.

„Len si rob žarty zo svojich úbohých rodičov,“ odvetil šibalsky oco a postrapatil mi vlasy. Znova som mala dobrú náladu. Hlavou mi už nevírili iba negatívne myšlienky. Verila som v dobrý koniec, ako v rozprávkach.

„Bol som povolaný nastoliť poriadok a to aj urobím,“ zaburácal hlas, ktorý vzbudzoval rešpekt. Jar, Leto, Jeseň a Zima po prvýkrát v histórii stratili slová. Rovnako ako niektorí z vás neveria, že ročné obdobia môžu existovať v ľudskej podobe, tak ani oni nevedeli uveriť tomu, čo sa zjavilo pred ich očami. Pred nimi stál bájnny anjel prírody Efylys. Bol vskutku majestátny. Veľmi rada by som vám opísala ako vyzeral, no nemôžem. Jednoducho sa to nedá. Môžem vám povedať iba jednu vec. Mal v sebe všetko, na čo môžete pomyslieť. Vyzeral ako všetky oceány sveta, vodopády, útesy, lagúny... jednoducho ako celý svet.

„Ako som už povedal, bol som povolaný poradiť si s touto prekérnou situáciou. Ako vidím, nezvládáte svoju úlohu. Dal som vám už niekoľko šancí, no pohoreli ste. Navrhujem výmenu. Ja budem dohliadať na počasie v tomto meste a vy budete riadiť počasie v Tatrách. Nemôžete narobiť veľa škody, to však neznamená, že sa budete hádať od rána do večera.“ povedal vážnym tónom Efylys.

„To predsa nemôžete, pane!“ vyhrkla nahnevaná Jeseň, „to si nezaslúžime. Radšej budem riadiť počasie v Grónsku, ako v Tatrách !“

„Bude to pre vás ponaučením. Ak chcete, môžete ísť pokojne aj do Grónska, nikto vám predsa nebráni.“ povedal mierne nahnevaný Efyliis. Leto ticho zaskučal. Pre Zimu by bolo Grónsko doslova rajom na zemi, avšak pre Leto či Jar by to bolo hotové peklo. Zima si to jasne uvedomovala. Vedela, že nemajú inú možnosť, len sa podvoliť a tak hrobovým hlasom odvetila: „Dobre, prijímame vašu ponuku. Budeme riadiť počasie v Tatrách...“ Anjel odišiel rovnako rýchlo, ako sa aj zjavil. Všetci štyria si v tej chvíli uvedomili, že práve zaklapla pasca. Dostali nové poslanie.

Do Popradu sa po tomto incidente nahrnuli doslova tisícky turistov, každý chcel vidieť toto prírodné divadlo. Prišli ale zbytočne, pretože po týždni sa všetko vrátilo do normálu. Leto sa skončilo a po ňom nasledovala obyčajná, ale vskutku nádherná pestrofarebná jeseň. Spomienka na katastrofu však ostala živá. A čo sa stalo s počasím v Tatrách? Povráva sa, že sa stalo nevyspytateľným. Obyvatelia to dávajú za vinu podnebiu, nepoznajú však skutočnú pravdu, ktorá sa ukrýva niekde inde. Preto keď nabudúce v lete zablúdite do Tatier nadýchať sa čerstvého vzduchu, nezabudnite sa teplo obliecť, pretože nikdy neviete, kedy sa medzi ročnými obdobiami môže strhnúť ďalšia hádka.

Natália Hulková – 2.miesto, III. kategória – próza

Spojená škola, Letná 34, Poprad

Sereď v štyroch ročných obdobiach

Tamara Krivošíková – 2. miesto, III. kategória; ZŠ J.A. Komenského
Sereď

Októbrový mejkap

Listy klížu tíško zo stromov
Slnko sa raduje
Šarkan s vetrom spolu tancuje
Oblak hrá ping –pong slzami
Farebná nádhera prekvapí
Väčšinu ľudí vždy baví
Ráno sa strom výraznejšie líči
Zvedavé decká bežia do školičky
Na drôte v teplom lúči
Šepocú lastovičky o konci leta
Pole je holé sucho pusté
Rozliata paleta farieb
Durí k vášni jeleňa
I zajka ku kapuste
Leto láskou husté
Jeseň krásou zvodná
Zima snehom plodná
Jar zlatom rozsvetuje tvár

Lukáš Pútec – 3. miesto, III. kategória – poézia

ZŠ s MŠ, Brehy, Záhumnie 24

Nerozumiem mamina...

Otec zomrel, keď som bola malá, takže som ho vôbec nepoznala. Mama mi o ňom nikdy nechcela rozprávať. Vždy, keď som sa začala nenápadne vypytovať, veľmi sa rozčúlila. Bola nahnevaná a niekedy až kričala. Nechápala som, čo sa stalo, keď o ňom nechcela rozprávať. Po otcovej strane mi nezostal nikto. Možno aj zostal. Netuším. V živote som nikoho z jeho príbuzných nevidela. Veľmi by som chcela vedieť, čo sa stalo pred tými rokmi. Prečo nás opustil a prečo mamina o ňom nerozpráva?! Bohužiaľ, teraz sa už nedozviem nič. Mamina náhle zomrela. Nemám nikoho, lebo mamina nemala súrodencov a so starými rodičmi som sa nestretávala. Nezostal mi nikto. Dokonca aj na pohrebe som bola len ja a niekoľko mojich priateľov.

Veľmi mi chýba. Chýba mi to, ako sme spolu každý večer telefonovali, chýbajú mi jej koláče, jej predpovede počasia, ktoré predpovedala pomocou svojich kĺbov a chýba mi to, že nemám pri sebe najlepšiu kamarátku. Mamina a ja sme boli ako dve sestry. Ona bola mojou najlepšou kamarátkou, ktorú som nikdy nemala. Vždy sme si rozprávali všetko. Dokonca som jej povedala o každej mojej láske či už to bola platonická, alebo dlhotrvajúca láska. Keď som jej ako desaťročná rozprávala o mojich láskach, len sa pousmiala a neriešila to. Lenže, keď som mala sedemnásť, už to bolo o niečom inom. Vždy mi prízvukovala, že nemám naletieť každému, a že sa nemám dať opantať láskou. Mala som pocit, že keď som sa do niekoho zalúbila, tak sa na mňa aj hnevala, bola odmeraná. Veľmi som ju ľúbila...

Rozhodla som sa, že by som mala predať náš dom v rodnej Komjatnej. Dom, v ktorom mamina bývala, v ktorom som vyrastala. Zrazu bol prázdny... Nemôžem tam zostať. Všetko mi ju tu pripomína. Vošla som do jej izby. Do nosa mi udrela jej nádherná vôňa. Hneď sa mi vyčaril úsmev

na tvári. Všetko bolo upratané. Áno. Moja mamina bola perfekcionistka, pedantka. Jednoducho zbožňovala poriadok, všetko muselo mať svoje miesto. To som na nej zbožňovala. Otvorila som skriňu s jej oblečením. Začala som pomaly všetko baliť do škatúl. Až teraz som si uvedomila, že mala všetko uložené podľa nejakej súmernosti. Keď som mala skoro všetko zbalené, všimla som si čosi zvláštne. Nejaký malý zápisníček. Bol skoro obyčajný, ale niečím bol odlišný. Neodolala som a nahliadla som do jeho vnútra. Bol to denník mojej mamky z tínedžerských čias...

21. 3. 1959

Milý denníček!

Prvý jarný deň. Konečne začínalo svietiť slniečko a všetko v našej dedinke začínalo kvitnúť. Všetko oživalo zo zimného spánku. Zbožňovala som jar v mojej Komjatnej. Jar mi pripomínala znovuzrodenie. Znovuzrodenie pre dušu, ale aj telo.

Mám narodeniny. Devätnásť rokov. Chystám sa, že to s babami oslávime. Dúfam, že ma mama niekde pustí. Nebaví ma stále počúvať jej zákazy a varovania.

Ako som ti už spomínala milý denníček, do našej malej dedinky sa prist'ahovala nová rodina. Už som stihla vypátrať, že majú syna v mojom veku. Volá sa Jakub. Prvýkrát sme sa stretli v obchode. Bol kupovať mlieko a rožky. Je taký prekrásny... Asi som sa doňho zaľúbila. Keď sa usmeje, tak sa vo mne začínajú topiť všetky l'ady. Cítim sa, ako keby som bola s'ta jar. Keď je v mojej blízkosti, všetko vo mne ožíva ako jarná príroda...

21.7.1959

Milý denníček!

Prvý letný deň. Konečne je tu leto. Všade je veľa slnka. Keď nastane leto, tak sa všetko mení i naša majestátna Hlavačka, ktorá svojich obyvateľom stráži. Opadajú drobné biele lupienky stromových kvetov a na ich mieste narastú dobré šťavnaté plody. Zo zelenej trávy pomaly začínajú vykúkať farebné kvietky. Obloha sa začína farbiť na modro. Začínala chytat' odtieň blankytu.

Boli prázdniny. Konečne som si mohla odpočinúť a nabrat' nové sily. Na toto leto som sa tešila. Práve som ukončila strednú školu v blízkom meste. Keď sa skončia prázdniny, začnem pracovať v rodinnom obchode. Tak som si chcela toto leto užiť. S babami som sa dohodla, že si zjídeme zaplávať k jazierku. Jazierko vybudovali chlapci neďaleko hory. Medzi nimi aj Jakub. Môj Jakub. Jakub, ktorého som ľúbila najviac na svete. Bol pozorný, vnímavý, láskavý a hlavné bolo to, že ma ľúbil. Vždy som sa tešila na tie vzácne chvíľky, kedy ho znova uvidím. Keby som mala opísať našu lásku, je presne ako leto. Je prekvitajúca, farebná, horúca, vášnivá a plná lásky. Podľa mňa leto je plné lásky. Všetci sú zamilovaní a majú sa radi. A tak to je aj medzi nami. Sme zaľúbení a tak dokonale šťastní...

23.9.1959

Milý denníček!

Prvý jesenný deň. Za krásnym a teplým letom postupne prichádza chladnejšia, ale pestrejšie jeseň. Jeseň je ročné obdobie, v ktorom sa všetko začína pomaly pripravovať a ukladať na zimný spánok. Výnimkou nie je ani

naša Komjatná. Jeseň nám začína vydávať svoje plody a bohatstvá. Začína sa všetko sfarbovať. Toto obdobie je prekrásne, no niekedy je až priveľmi chladné a studené. Prečo?

A tak to bolo aj s našou láskou. Začali sme obidvaja pracovať. Rozprávka v podobe leta sa pomaly končila a prichádzala jeseň. Zmizli teplé dni. Nastali chladnejšie dni a večery. Ale stále tu bolo niečo, čo nás nejakým spôsobom spájalo. Bolo to síce niečo medzi láskou a kamarátstvom. Naša láska bola ako jeseň. Síce bola chladnejšia ako v lete, ale ešte nezamrzla. Stále tu horel plamienok nádeje. Lúbila som ho, ale nebolo to už to, čo v lete. Bála som sa, že kvôli robote a iným starostiam sa toto všetko skončí. Nechcem, aby naša láska zamrzla.

Počas leta sa stalo niečo, čomu vôbec nerozumiem. Nechcem, aby sa to všetko skončilo. No cítim, že naša láska už nie je len o nás dvoch. Vietor zrazu privial k nám niekoho tretieho. Tak nechcem, aby sa tento zázrak skončil..

21.12.1959

Milý denníček!

Prvý zimný deň. Navôkol je všetko zasnežené. Nastala zima. Zima ako v srdciach krutých ľudí. Síce je zima prekrásna, ale je veľmi chladná. Všetky zvieratá zaliezajú do svojich brlôžkov, aby načerpali nové sily.

Zima všetko zamrazila. Aj my sme sa zrazu prestali stretávať. Jeho srdce bolo ako ľad. Bohužiaľ, asi aj naša láska si potrebovala oddýchnuť. Nechcela som si to pripustiť, ale cítila som to. Nebol to oddych počas zimy, ale bol to oddych nastálo, navždy. Bol koniec. Prečo? Bože, prečo, kde nastala chyba...

Až teraz som pochopila, čo sa vlastne stalo. Mamina sa ma snažila celý život chrániť, aby som neskončila ako ona. Sama s dieťaťom pod srdcom. Až teraz som pochopila, že otec ani netuší, že existujem. Moja mama bola hrdinka. Hrdinka, ktorá prežila svoju životnú lásku v štyroch ročných obdobiach. Jediným svedkom ich vzťahu bolo len pár listov riadkovaného papiera...

Kristína Tholtová - 3. miesto, III. kategória - próza
ZŠ s MŠ, Školská 290 , Komjatná

Pod brámkou

Terézia Gašparová - 3. miesto, III. kategória

ZŠ, Lesnícka 1, Prešov

Štyri ročné obdobia v dedinskom šate

Aj v našej obci sa to jarou začína.

Jar je ako Marína.

Všetko pučí, zem sa rozvíja,

trávička zelená sa vlhcou napíja.

Jar je pani nevídaná v jemnom závoji,
lúky, stráne, pokryje ním, čo sa podvolí.

Život začne prúdiť, žblnkať v potôčku,
kuriatko sa nežne schová pod kvočku.

Postupne sa táto pani vydá na cestu,
vystrieda ju leto pôjde za nevestu.

Kvetinový závoj, pestré šaty nahodí,
radosť z tejto krásy nám všetkým navodí.
Zem je teplá, štedrá, dá nám hodne darov,
plné koše malín, jahôd, čo potešia jarou.

A všade prúdi život, čo všetci milujú.

Kvety, slnko, voda, deti prázdninujú.

Keď toho všetkého máme dosť,
vyberie sa leto do južných diaľok.

Vystrieda ho jeseň, pestrá to pani,
má farebný závoj s opadanými listami.

Začnú dažde, zem sa chystá na poslednú púť,
ale ešte predsa nám nedá vydýchnuť.

Vinič ten nás láka na kl'ukaté cesty,
začnú hody jarmoky, aj burčákfesty.

A tie listy zo stromov pomaly padajú,
úrody jablák, hrušiek, nám predtým dávajú.

Ked' už všetko odovzdá tá matička rodná,
príde zima vládnuť, pani dôstojná.
Má sivý závoj a biele hrubé šaty,
Už je všetko dokonalé, oddýchne si asi.
Zem si ľahne pod studenú bielu perinu,
stromy, hory všetci sa pod ňu privinú.
A budú čakať tichým a pokojným spánkom,
Na nevestu jar, ktorá zobudí ich jemným vánkom.
A tak sa to strieda po stáročia už,
zariadil to najvyšší a najmocnejší muž.

Emma Trnkusová – čestné uznanie, III. kategória – poézia

ZŠ Štefana Senčíka, Tekovská 17, Starý Tekov

Obdobia života...

Bola jar. Ked' začínali kvitnúť stromy, tráva sa čoraz viac zelenala a častejšie bolo počuť vtáčí spev. Vtedy sa stretli. Dve stratené duše blúdiace svetom. Ich mená zneli Liptov a Orava. Ich stretnutie bolo náhodné. A predsa výnimočné. Ako čas plynul, obaja si uvedomovali, že jeden bez druhého sú ako zem bez vody. Nepredstaviteľné, a tak ťažké. Začali si uvedomovať zmysel spoločného života. No ani jeden z nich si to nechcel pripustiť, aj napriek tomu, že to nebolo už iba obyčajné priateľstvo. Slnko vychádzalo a zapadalo. Dni plynuli a týždne utekali. Spoznávali sa čoraz viac a všetky voľné chvíle trávil jeden pri druhom. Ako na jar kvitli stromy, tak aj ich láska vykvitla. Bola pre nich osudnou.

Jar sa prehupla do leta. Ich láska bola silná a nerozlučiteľná. Ako kvety stromov sa menili na plody, ktoré v lete dozrievali, aj ich nežné

dotyky lásky sa zmenili na dotyky plné vášne. Žiadne prekážky nedokázali narušiť ich dokonalé šťastie. Slnko im svietilo na cestách a ich nádherný život bol vždy plný jednoduchých radostí. Užívali si život najviac, ako sa dalo. V spoločnosti jeden druhého. Ich veselý smiech ich všade sprevádzal a neopúšťal. Vtedy ticho nemalo žiadnu moc. Bolo im dobre. Každý z nich mal to, čo potreboval. Lásku, šťastie, radosť... Vtedy nemysleli na samotu, ktorá ich trápila v minulosti. Boli ako pevné lano, no predsa s jedným uzlom, o ktorom ani jeden z nich zatiaľ netušil... Čas tiekol ako voda. Ich leto sa končilo a na rad prichádzala jeseň.

Ich plody lásky dozreli. Tak ako prezreté ovocie padá na zem, aj ich veľká láska padala ku dnu. Dokonalosť odišla a nezhody sa stali súčasťou ich života, dní. Do života pre jedného vstúpila prekážka, no pre druhého Boží dar. Nebolo to už iba o ich dvoch stratených dušiach. Ich život už nebol idylický. Detské časy sa skončili. Museli dospieť. No nebolo to jednoduché pre oboch. Slnko zakryli mraky, z ktorých sa spustili dažďové kvapky. No ani pre jedného to nezmylo ich spoločné spomienky. Láska aj napriek tomu neochabla úplne. Bolo ťažké ju zachrániť, ani jeden o toho druhého nechcel prísť. Ich život bol plný farieb ako lístie, ktoré zdobilo sivé chodníky na jeseň. Ich vzťah bol stále čímsi zaujímavý a pre nich čoraz viac nepochopiteľný.

Prišlo najchladnejšie obdobie. Zima. Ich doteraz farebný svet plný lásky a vášne pokryla fádne biela perina. Jeden druhému sa vzd'aľovali. City zamrzli tak isto ako konáre stromov. Ich vášeň a láska sa vytratila ako letná teplota. Krásne horúce leto ukradla studená a zamrznutá zima. Ich vzťah nemal v ich životoch už žiadne miesto, zmysel. Obaja si začali uvedomovať, že si nemajú čo povedať. Ticho vtedy znamenalo jediné slovo, ktoré si dokázali povedať. Na začiatku bol ich vzťah zrkadlo, z ktorého ostali už iba

kúsky črepín. Ich život bol snehová kalamita, ktorá nemala koniec. Raz prišiel deň, keď sa rozhodli opustiť svoje spoločné hniezdo a vydať sa vlastnou cestou. No stále museli ostali na blízku...

Celý príbeh bol krásny, pretože im bolo dovolené okúsiť sladkosť a čaro lásky... Aj keď nekončí happyendom, obaja boli chvíľu šťastní a milovaní.

Predsa ich len niečo navždy spájalo. Malý nevinný zázrak, plod ich lásky. Bola to Komjatná, malá krásna dedinka, ktorá stojí dodnes na pomedzí Liptova a Oravy.

Lea Vajzerová – čestné uznanie, III. kategória – próza
ZŠ s MŠ, Školská 290, Komjatná

Keď príde jeseň

Daniel Golian – špeciálna cena, III. kategória
Lúčna 8, Divín

jeseň v Starej Ľubovni

farebné svetlo mi svieti do očí
oslepuje ma
pripomína mi vitráže v kostole

jesenný dážď mám rád
tak ako letné ochladenie
tak ako jablká

pomalý chlad zastavuje moje slzy
vyronené nad tou krásou

x x x

smaragdový odlesk
pýši sa svojimi šatami
tancuje v nich valčík
dúhové svetlo splýva s oblakmi

fantázia prechádza krajinou
posiatou drobnými bodkami
je to písmo pre nevidiacich
zimná báseň
pre moje mesto

Marek Šlosár – čestné uznanie, III. kategória – poézia
ZUŠ J. Melkoviča, Okružná 9, Stará Ľubovňa

Obdobia môjho života

17.12. 1996

Bola tma. A bola zima. Mráz a vietor sa predrali cez hrubú látku kabáta a pletenej čiapky. Na sad mojej starej mamy lenivo dopadli prvé snehové vločky tejto zimy. Vysoké jablone nedovoľovali snehu dostať sa na skrehnutú zem. Komjatnú však halil jemný oblak snehu. Kostolná veža, ktorú bolo obvykle z diaľky vidieť, teraz splývala s bielymi kopcami za sebou a prichádzajúcou nocou. Kvapky vody sa mi pred očami menili na krehké kryštáliky ľadu. Zvuk vetra prešiel listami stromov. Odlomila som si cencúl, ktorý visel na konári blízko mojej hlavy a strčila som si ho do úst. Ignorovala som náhle topiacu sa vodu v mojich rukách. Naposledy som sa okolo seba pozrela a sprevádzaná príjemným zvukom zamrznutej trávy pod mojimi topánkami, som sa odobrala do tepla svojej izby...

28.3. 1996

Prvé kvety v záhonoch začali kvitnúť už pred dvomi týždňami. Rôzne pachy, ktoré sa šírili vzduchom, boli prelínané zvukmi oživujúcej prírody. Peľ sa niesol vzduchom a pokrýval parapetné dosky domov v mojej milovanej Komjatnej...

8.8. 1996

Najhorúcejší deň tohto leta sa pomaly končil. Práve som sa vrátila domov z letnej brigády a s úsmevom som sa zahľadela na prichádzajúcu búrku, ktorá sa ku mne blížila zo severozápadu. Prudký vietor pozhadzoval maminu bielizeň z vešiaka, ktorý stál pár metrov od terasy. S bosými nohami som sa rozutekala po mäkkej trávě a zbierala popadanú bielizeň.

Nad hlavou sa ozvalo burácanie hromu a ja som zdvihla hlavu k oblohe. Deti, ktoré sa hrali na ceste, sa s výkrikom rozbehli domov. Na tvár mi dopadli prvé kvapky dažďa. Posadila som sa do trávy nedbajúc na to, že biele šortky, ktoré mi mama pred pár týždňami kúpila, pravdepodobne už nikdy nevyčistím. Dážď sa zmenil na lejak a oblohu zachvátili blesky. Po týždňoch úmorného tepla sa k nám konečne dostavila vytúžená vlaha. Dážď zmýval špinu a prach z ciest či striech domov. Pohlcoval horúci lepkavý vzduch a nahradil ho čistým a sviežim. Krik mamy ma vytrhol z mojej oázy pokoja a s povzdychnutím som sa postavila. Bola som celá mokrá, zadkom od blata a trávy, som si šla vypočuť maminu prednášku...

21.9. 1996

Prudký vietor zhodil zo stromu zopár farebných listov. V Komjatnej bola jeseň a dni boli čoraz viac chladnejšie a kratšie. Keď sa do mojich obľúbených plátených tenisiek dostala voda, škaredo som zanáďavala. Špinavé kaluže boli na zničených cestách takmer na každom centimetri. Vietor znova zafúkal. Teplý vzduch sa zrazil s tým studením a okuliare na mojom nose sa zarosili. Stiahla som si okuliare z tváre a utrela som ich do pleteného svetra, ktorý som našla v maminej starej skrini. Moja malá sestra s veselým úsmevom na tvári okolo mňa behala a s entuziazmom skočila do mláky v strede cesty. Jej ružové topánky nabrali škaredý hnedý tieň. Ona sa len nad tým pousmiala a skočila do ďalšej mláky. Pozrela som sa na svoje tenisky, z ktorých vytekala nadbytočná voda a aj som skočila do najbližšej mláky. A potom do ďalšej...

Petra Babicová – čestné uznanie, III. kategória – próza

ZŠ s MŠ, Školská 290, Komjatná

„Umenie je ako slnko, ktoré sa nikomu nevtiera. Keď zatiahnete záclony a zavriete okenice, tak vám slnko do bytu nesvieti, ibaže je to vaša chyba, že chcete žiť potme.

(Jan Werich)

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do 3.ročníka našej literárno-výtvarnej súťaže. Zároveň ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili o organizáciu súťaže a jej slávnostné vyhodnotenie.

Tešíme sa na ďalší ročník. ☺

**Texty ocenených literárnych prác sú v takej podobe, ako boli zaslané do súťaže.*

